

Bundel - Ledenraadsvergadering van 18 mei 2022

- 1 Opening
- 2 Vaststellen agenda
- 3 Inventarisatie rondvraag
Graag de vragen vanuit de ring zo snel mogelijk na de ringvergadering doorsturen naar de secretaris van de ledenraad.
- 4 Beslispunten
- 4.a Voordracht plaatsvervangend voorzitter bestuur KNB
2022.05.18 Agendapunt 4.a. Voordracht Piv. voorzitter Ed Engelen per 18 mei 2022_BIJLAGE 4.A.docx
- 4.b Vervolg CvA , notitie Commissie Leemrijse
2022.05.18 Agendapunt 4.b. Notitie Commissie Leemrijse.docx
- 4.c Beëindiging lidmaatschap Kamer voor het notariaat
Dit agendapunt is na sluitingstijd van de agenda binnengekomen, over de behandeling hiervan zal worden gestemd.
2022.05.18 Agendapunt 4.c. Ontslag lid Kamer voor het Notariaat.docx
- 5 Ingekomen stukken
Er zijn geen ingekomen stukken.
- 6 Mededelingen CvA
- 7 Stand van zaken en mededelingen vanuit het bestuur KNB
- 7.a Oprichting Stichting Zorgeloos Vastgoed
2022.05.18 Agendapunt 7.a.I. Notitie ledenraad Oprichting Stichting Zorgeloos Vastgoed_BIJLAGE 7.A.1.docx
2022.05.18 Agendapunt 7.a.II. Oprichting Stichting Zorgeloos Vastgoed concept (clean)_7.A.2.docx
- 7.b Voorzieningsfonds governance
- 7.c Voortgangsbericht project herinrichting Wna
2022.05.18 Agendapunt 7.c. Notitie ledenraad herziening Wna_BIJLAGE 7.C.docx
- 8 Bespreekpunten
- 8.a DOBV verordening
Zowel ter bespreking als ter beslissing.
2022.05.18 Agendapunt 8.a.I. Notitie ledenraadsvergadering 18 mei 2022 over ontwerp verordening DOBV_BIJLAGE 8.A.1.docx
2022.05.18 Agendapunt 8.a.II. Verordening en reglement elektronische notariële akte_BIJLAGE 8.A.2.docx
2022.05.18 Agendapunt 8.a.III. DOBV Voorstel van Wet TK_BIJLAGE 8.A.3.docx
- 9 Notulen
- 9.a Notulen LR-vergadering d.d. 23 maart 2022 en Q&A
2022.05.18 Agendapunt 9.a.I. Conceptnotulen d.d. 23 maart 2022.pdf
2022.05.18 Agendapunt 9.a.II. Vraag en antwoord n.a.v. ledenraad 23 maart 2022.docx
- 10 Rondvraag
- 11 Inventarisatie agendapunten volgende vergadering
- 12 Sluiting

Vergadernotitie ledenraad

Datum : 18 mei 2022
Agendapunt : 4.A
Onderwerp : Voordracht benoeming plaatsvervangend voorzitter
Van : **Bestuur KNB**
Status : ter informatie ter bespreking ter beslissing

Verzoek aan ledenraad

De ledenraad wordt verzocht over te gaan tot de volgende benoeming:

mr. E.M.J.J. Engelen	benoeming plaatsvervangend voorzitter	18 mei 2022 - 1 mei 2025

Toelichting

Met het terugtreden van de heer mr. B. Versteeg als plaatsvervangend voorzitter per 23 maart 2022 is een vacature ontstaan in het KNB bestuur voor de rol van plaatsvervangend voorzitter. Het bestuur is van mening dat de functie van penningmeester thans het beste is te verenigen met de rol van plaatsvervangend voorzitter. Zowel voorzitter als penningmeester zijn als lid van het dagelijks bestuur KNB beiden generiek op de hoogte van alle lopende (bestuurs-)dossiers van de negen werkprogramma's die de KNB kent. Dientengevolge komt de penningmeester bij ontstentenis van de voorzitter het beste in aanmerking om de voorzitter te vervangen.

De huidige penningmeester is de heer mr. E.M.J.J. Engelen. Hij is in de ledenraad van 23 maart 2022 herbenoemd als penningmeester tot 1 mei 2025. Het bestuur draagt de heer Engelen voor ook in de rol van vicevoorzitter te benoemen per 18 mei 2022 tot 1 mei 2025.

Vergadernotitie ledenraad

Datum : 18 mei 2022
Agendapunt : 4.b.
Onderwerp : Vervolg Commissie van Advies
Van : Commissie Leemrijse

Status : ter informatie ter bespreking ter beslissing

Vraag

In de ledenraadsvergadering van 23 maart jl. is de Commissie Leemrijse verzocht om op basis van de notitie Evaluatie werkwijze met Commissie van Advies (hierna: CvA) en de discussie die hierover werd gevoerd in de ledenraad, te komen tot één of meerdere opties die tijdens de ledenraadsvergadering van 18 mei 2022 ter beslissing worden voorgelegd. In deze notitie staan de voorstellen van de Commissie Leemrijse. De voorstellen zijn gecategoriseerd op basis van de gesignaleerde knelpunten. Aan de ledenraad wordt gevraagd of de leden kunnen instemmen met de voorstellen zoals beschreven en of zij aanvullingen of suggesties hebben.

Doel van de CvA

Verbeteren van de samenwerking tussen bestuur en ledenraad door het verkleinen van het informatieverval tussen beide, hetgeen de kwaliteit van de onderlinge discussie zou moeten verbeteren.

1: Communicatie

In de evaluatie en discussie werd aangegeven om te kijken naar mogelijkheden om de communicatie te verbeteren tussen de CvA en het bestuur en tussen de CvA en de ledenraad, waarbij ook het moment van de communicatie dient te worden bekeken.

Voorstel:

Om de communicatie met de ledenraad te verbeteren wordt de CvA gevormd uit ledenraadsleden uit verschillende ringen. Elk CvA lid heeft naast de eigen ring ook intensief contact met de ringvoorzitter van een ring die niet in de CvA is vertegenwoordigd. Een frequent bezoek aan de ringvergadering van de eigen ring is vanzelfsprekend en aan de andere ring wordt aangemoedigd.

Om de communicatie met het bestuur te verbeteren en meer te komen tot een inhoudelijke sparringpartner, worden portefeuilles aan CvA-leden gekoppeld. Per portefeuille twee CvA-leden. De portefeuillehouders koppelen terug naar de gehele CvA. De verslaglegging wordt gedeeld met de gehele ledenraad.

Om het contact tussen het bestuur en de CvA te intensiveren wordt meer samen opgetrokken, bijvoorbeeld door informele bijeenkomsten en aanwezigheid bij het voorjaars- en najaarsberaad.

De CvA (of een vertegenwoordiging van de CvA) sluit aan bij de voorzittercalls. De CvA kan eventueel toelichten wat is besproken met het bestuur.

Overwegingen hierbij:

Door CvA-leden te koppelen aan specifieke ringvoorzitters ontstaat een laagdrempelig contact, wat informatie-uitwisseling kan bevorderen. Door het CvA-lid hiervoor verantwoordelijk te maken, kan het CvA-lid ook worden aangesproken als dit contact niet (voldoende) tot stand komt.

Door het instellen van portefeuilles ontstaan meer inhoudelijk gespecialiseerde CvA-leden. Door de bespreking van de portefeuilles in de CvA, blijft ook de portefeuille-overstijgende inhoud bewaakt. Door de koppeling van bestuursleden op een portefeuille en CvA-leden op de portefeuille, wordt hier ook een laagdrempelige wijze van contact beoogd.

De voorzittercalls met het bestuur worden gehandhaafd om de ringvoorzitters voor te bereiden op de ringvergaderingen.

2: Omvang van de CvA

Er is een spanningsveld tussen tijdsbesteding, dossierkennis verkrijgen, inhoudelijke expertise en slagvaardigheid.

Voorstel:

De CvA bestaat uit vijf of zes inhoudelijke leden.

Overwegingen hierbij:

Hoewel het vergroten van de CvA naar elf leden, vanuit alle ringen een vertegenwoordiger, zou passen bij de optie uit de discussienota van de heer Stokkermans om te onderzoeken of een kleinere ledenraad slagvaardiger is, is het organisatorisch moeilijker om een grote groep frequent bijeen te laten komen. De kans dat iedereen bij elk overleg aanwezig is, daalt naarmate de omvang van de groep groeit. Op langere termijn zou kunnen worden overwogen om de ringen en ringvoorzitters meer mogelijkheden te geven, zodat deze zouden kunnen functioneren als een soort deken.

Door te werken met portefeuilles, hebben alle CvA-leden dossierkennis, maar op bepaalde onderdelen zijn zij expert.

3: Mandaat van de CvA

Voorstel:

Het mandaat van de CvA blijft ongewijzigd. Wel wordt gewerkt aan een betere communicatie vanuit het mandaat.

Overwegingen hierbij:

Indien een meer toezichthoudende rol zou gelden, zou het functieprofiel van een CvA-lid sterk verzwaren. Tevens zou dit een bestuursrechtelijke aanpassing vereisen.

4: Governance van de CvA

Voorstel:

Van een lid van de CvA wordt een proactieve houding verwacht, ook in het leggen van contact en communiceren. Om de communicatie te bestendigen wordt de CvA gevormd uit leden van de ledenraad, die bij voorkeur minimaal een half jaar in de ledenraad zitting hebben en die verwachten nog minimaal twee jaar in de ledenraad (en CvA) te blijven.

Een lid van de CvA wordt benoemd door de ledenraad.

Om de verschillende vergaderingen, de CvA-vergaderingen, de portefeuille-bijeenkomsten en de ledenraadsvergaderingen, te stroomlijnen wordt de rol van de secretaris van de CvA versterkt. De CvA-vergaderingen zullen worden geleid door de (gemandateerde) voorzitter die ook de ledenraadsvergadering voorziet.

Er wordt gestreefd naar een vast vergadermoment voor de CvA, bijvoorbeeld de eerste woensdag van de maand. Portefeuille-overleggen vinden tussendoor plaats.

Voorafgaand aan de ledenraadsvergadering met bestuur, vindt een korte ledenraadsvergadering zonder bestuur plaats. In deze voorbijeekomst kan de CvA de ledenraad mondeling op de hoogte brengen van de laatste bevindingen en krijgen de ledenraadsleden de gelegenheid om met elkaar en de CvA van gedachten te wisselen.

De vernieuwde CvA wordt vastgesteld voor een periode van maximaal twee jaar. Na een periode van maximaal één jaar zal de Commissie Leemrijse bijeenkomen voor een reflectie. Voor afloop van het tweede jaar vindt een volledige evaluatie plaats.

Overwegingen hierbij:

De voorafgaande ledenraadsvergadering zonder bestuur zijn gestopt vanwege spanning met individuele bestuursleden, die hierin een teken van wantrouwen zagen. Het huidige bestuur kan zich voorstellen dat een onderling overleg van de ledenraad kan leiden tot een constructievere vergadering met het bestuur.

De voorzitter wordt geacht het geheel procedureel aan te jagen. Door hiervoor de voorzitter van de ledenraad in te zetten, wordt geen extra kennis verwacht en wordt de overdracht extra gewaarborgd. De voorzitter werkt samen met de secretaris.

Door de vernieuwde CvA weer voor een periode van twee jaar vast te stellen, krijgt de CvA de gelegenheid te groeien in de nieuwe rol. Indien de voorzitter stagnatie bemerkt in het proces, wordt de voorzitter geacht dit eerder te signaleren.

5. Alternatieven

Zoals eerder genoemd is overwogen om de CvA te laten bestaan uit alle ringvoorzitters. Hierbij aansluitend is ook besproken of de ledenraad uit alleen de ringvoorzitters zou kunnen bestaan. Dit zou een CvA overbodig maken.

Tevens is overwogen om de volledige ledenraad elke maand bijeen te laten komen, waarbij de ene maand een informerende vergadering wordt gehouden en de volgende maand een besluitvormende vergadering.

Deze opties verdienen niet de voorkeur van Commissie Leemrijse, vanwege de (arbeids)intensiviteit van de vergaderingen en de aanpassingen die hiervoor nodig zijn.

Daarnaast is ook overwogen om de CvA af te schaffen en terug te gaan naar het systeem van losse commissies. Vanwege de grote thema's en dossiers die binnen het notariaat en de ledenraad spelen en die de losse commissies overstijgen wordt de voorkeur door de Commissie Leemrijse gegeven aan de CvA. Wel wordt voorgesteld om ook portefeuilles en portefeuille-overleg voor de leden van de CvA in te voeren.

Notitie ten behoeve van de vergadering van de ledenraad d.d. 18 mei 2022

Inzake : Beëindiging lidmaatschap kamer voor het notariaat
Van : Joyce Leemrijse

Status : ter informatie ter bespreking ter beslissing

Vraag aan de ledenraad:

Wil de ledenraad notaris mr. S. Viveen op haar verzoek tussentijds ontslag verlenen per 1 april 2022 als plaatsvervangend lid van de kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden?

Toelichting

Notaris mr. S. Viveen wordt benoemd als plaatsvervangend raadsheer bij het Gerechtshof Amsterdam. Deze functie is niet verenigbaar met het lidmaatschap van de kamer voor het notariaat. Op grond van artikel 94 lid 7 van de Wet op het notarisambt vindt benoeming en ontslag plaats door de ledenraad. Conform de Wet op het notarisambt heeft een kamer voor het notariaat twee notarisleden en twee of meer plaatsvervangers. Gezien het aantal in het ressort Arnhem – Leeuwarden aanwezige plaatsvervangende leden wordt op dit moment geen nieuw plaatsvervangend lid benoemd.

Vergadernotitie Ledenraad

Datum : 18 mei 2022
Agendapunt : 7.A
Onderwerp : Oprichting Stichting Zorgeloos Vastgoed
Van : Annerie Ploumen, Bart Versteeg, Isabelle Cox

Status : ter informatie ter bespreking ter beslissing

Voorstel

1. Kennisnemen van de concept statuten ter oprichting van de Stichting Zorgeloos Vastgoed.

Toelichting

In de vergadering van 17 november 2021 heeft de Ledenraad ingestemd met deelname aan Zorgeloos Vastgoed en deelname in de nog op te richten Stichting. In de afgelopen maanden heeft de Werkgroep Juridisch van Zorgeloos Vastgoed waarin de vier participanten in Zorgeloos Vastgoed zijn vertegenwoordigd de statuten van de stichting uitgewerkt. Daarbij is ondersteuning geboden door de firma Bird & Bird.

De concept statuten zijn voor review voorgelegd aan de vier partners van Zorgeloos Vastgoed, Kadaster, NVM, HDN en KNB met als doel dit te formaliseren in de bestuursvergadering van Zorgeloos Vastgoed die voor 17 mei 2022 gepland staat.

In dit concept dient de omschrijving van de ketengroepen (art. 1.2 en 12.4) nog definitief gemaakt te worden. Ook eventuele feedback vanuit de vier participanten dient te worden besproken en verwerkt. Gezien de uitgebreide voorbereiding in de werkgroep Juridisch worden geen ingrijpende aanpassingen verwacht. Vaststellen van een definitief concept zal plaatsvinden in de vergadering van de regiegroep Zorgeloos Vastgoed welke geagendeerd staat voor 9 mei 2022.

Inrichting van de governance

De op te richten rechtspersoon dient de belangen te dienen van de verschillende betrokken doelgroepen in de vastgoedketen: makelaars & taxateurs, intermediairs en financiële instellingen, notariaat, overheid en consument. Deze 'staken' komen terug in het bestuur en de Raad van Toezicht. De huidige initiatiefnemers komen logischerwijs voor de eerste zittingsperiode terug in het bestuur.

Nieuw toetredende partijen (branche- en belangenorganisaties, dus geen softwareleveranciers) krijgen een zetel in de Raad van Toezicht en kunnen binnen de eigen staak meestemmen over de benoeming van de door hen vooruitgeschoven bestuurder.

Consequenties

- Financiën: geen
- Personeel: geen
- Communicatie: conform daartoe ingerichte kanalen (nieuwsbrief, website)
- ICT: geen
- Juridisch: participatie KNB in Stichting Zorgeloos Vastgoed

Bijlagen

2022.05.18 concept Oprichting Stichting Zorgeloos Vastgoed (clean).docx_BIJLAGE 7.A.2

2022.05.18 Notitie ledenraad Oprichting Stichting Zorgeloos Vastgoed_BIJLAGE 7.A.1

OPRICHTING STICHTING ZORGELOOS VASTGOED

Heden, _____ tweeduizend een en twintig, verscheen voor mij, meester Renatus Martinus Rieter, notaris te 's-Gravenhage:

##

handelend als schriftelijk gevolmachtigde van:

de **Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie**, een openbaar lichaam in de zin van artikel 134 van de Grondwet, gevestigd te 's-Gravenhage met adres Spui 184, 2511 BW 's-Gravenhage, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 50179705 (de "**Oprichter**").

De verschenen persoon verklaarde dat de Oprichter hierbij een stichting opricht met de navolgende

STATUTEN

Begripsomschrijving

Artikel 1

1.1 In deze statuten wordt verstaan onder:

- a. **B.W.:** het Burgerlijk Wetboek;
- b. **Bestuur:** het orgaan als bedoeld in artikel 2:291 van het B.W. en artikel 5.1 van de Statuten, te weten het bestuur van de Stichting;
- c. **Ketengroep:** een professionele partij of een groep van professionele partijen in de vastgoedketen;
- d. **Participanten:** rechtspersonen, openbare lichamen of zelfstandige bestuursorganen die deel uitmaken van een Ketengroep en die (geldelijk) bijdragen aan het doel van de Stichting, die daartoe met de Stichting een

- overeenkomst zijn aangegaan en die door het Bestuur worden aangemerkt als Participant;
- e. **Adviesraad**: de adviesraad van de Stichting als bedoeld in artikel 16 van de Statuten;
  - f. **Raad van Toezicht**: de raad van toezicht van de Stichting als bedoeld in artikel 12 van de Statuten;
  - g. **Statuten**: de statuten van de Stichting zoals deze in de onderhavige akte zijn verwoord;
  - h. **Stichting**: de stichting naar Nederlands recht wier statuten zijn verwoord in deze akte.
- 1.2 Ketengroepen zijn:
- a. het notariaat;
  - b. het Kadaster;
  - c. samenwerkingsverbanden van hypothecair financiers en van hypotheekadviseurs;
  - d. de brancheorganisaties voor de makelaars en/of taxateurs, en
  - e. de belangenorganisaties voor consumenten.
- 1.3 Tenzij anders blijkt of kennelijk anders is bedoeld, sluit een verwijzing naar een begrip of woord in enkelvoud een verwijzing naar de meervoudsvorm van dit begrip of woord in en omgekeerd.
- 1.4 Tenzij anders blijkt of kennelijk anders is bedoeld, sluit een verwijzing naar het mannelijk geslacht een verwijzing naar het vrouwelijke geslacht in en omgekeerd.
- 1.5 Opschriften van artikelen zijn slechts indicatief bedoeld.

Naam en zetel

Artikel 2

- 2.1 De Stichting draagt de naam: **Stichting Zorgeloos Vastgoed**.
- 2.2 Zij heeft haar zetel in de gemeente 's-Gravenhage.

Doel

Artikel 3

- 3.1 De Stichting heeft tot doel:
- a. bij te dragen aan het bieden van inzicht, overzicht, transparantie en rechtszekerheid bij consumenten en professionele partijen door betrouwbare

en gevalideerde gegevensuitwisseling tussen betrokkenen in de vastgoedketen en die gegevensuitwisseling toegankelijker maken;

- b. onderzoek uit te voeren of te doen uitvoeren gericht op de verbetering van bestaande en toekomstige gegevensuitwisseling in de vastgoedketen.

De resultaten van deze bijdragen en onderzoeken van de Stichting dienen de gehele vastgoedketen ten goede te komen.

- 3.2 De Stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door een stelsel van afspraken en indien noodzakelijk bijbehorende programmatuur te ontwikkelen waarmee consumenten en professionele partijen informatie kunnen opvragen, inzien en uitwisselen.

De Stichting waarborgt daarbij de optimale vertrouwelijkheid, integriteit en herleidbaarheid van gegevensuitwisseling binnen het stelsel.

De Stichting zal het gebruik van het digitale stelsel door consumenten en professionele partijen faciliteren maar zal bestaande processen en methoden nimmer benadelen of afhankelijk daarvan maken.

- 3.3 De Stichting heeft geen winstoogmerk.

Vermogen

Artikel 4

- 4.1 Het vermogen van de Stichting bestaat uit:

- a. intellectuele eigendomsrechten;
- b. overige goederen.

- 4.2 De inkomsten van de Stichting bestaan uit:

- a. bijdragen door Participanten;
- b. donaties, giften, schenkingen erfstellingen en legaten;
- c. subsidies;
- d. hetgeen op andere wijze verkregen wordt.

- 4.2 Erfstellingen mogen niet anders dan onder het voorrecht van boedelbeschrijving worden aanvaard. Schenkingen en legaten, waaraan lasten zijn verbonden, worden slechts aanvaard krachtens een besluit van het Bestuur.

Bestuur, taak

Artikel 5

- 5.1 De Stichting heeft een bestuur dat tot taak heeft het besturen van de Stichting,

en dat daarmee alle taken uitoefent die niet bij of krachtens de wet of de Statuten aan een ander zijn toebedeeld.

- 5.2 Leden van het Bestuur zijn onafhankelijk en functioneren zonder mandaat of ruggenspraak. Slechts personen die voldoen aan de integriteitseis zoals deze is gesteld door de Belastingdienst op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, kunnen lid zijn van het Bestuur.
- 5.3 Leden van het Bestuur mogen geen nauwe familie- of vergelijkbare relaties hebben met een ander lid van het Bestuur, waaronder begrepen - maar niet beperkt tot - huwelijk, geregistreerd partnerschap, ongehuwd samenwonen en bloed- of aanverwantschap tot in de derde graad.

Bestuur: samenstelling, benoeming en defungeren, bezoldiging. Belet en ontstentenis

Artikel 6

- 6.1 Het Bestuur van de Stichting bestaat uit ten minste drie (3) natuurlijke personen.
- 6.2 De Raad van Toezicht besluit uit hoeveel personen het bestuur bestaat, met inachtneming van het bepaalde in het voorgaande lid.
- 6.3 Leden van het Bestuur worden benoemd en ontslagen door de Raad van Toezicht. De eerste leden van het Bestuur worden benoemd in de akte van oprichting van de Stichting.
- 6.4 Leden van de Raad van Toezicht, leden van de Adviesraad en personen die werknemer van de Stichting zijn, kunnen geen lid zijn van het Bestuur.
- 6.5 De Raad van Toezicht kan leden van het Bestuur benoemen in de functies van Voorzitter, secretaris, penningmeester, dan wel een secretaris-penningmeester. Een persoon die benoemd wordt in de functie van Voorzitter dient onafhankelijk te zijn, wat (onder meer) inhoudt dat deze persoon (i) geen aandeelhouder of bestuurder mag zijn van een Participant en (ii) niet in dienst mag zijn van of bezoldigd mag zijn door een Participant. De Raad van Toezicht kan nadere regels opstellen om de onafhankelijkheid van de Voorzitter te waarborgen.
- 6.6 Indien een bestuurder niet onafhankelijk is doordat deze aandeelhouder of bestuurder is van een Participant, of bij een Participant in dienst is of door een Participant bezoldigd wordt, dan is voor zijn benoeming de voorafgaande unanieme goedkeuring vereist van alle Participanten in dezelfde Ketengroep als

waartoe de Participant behoort waarvan de aspirant-bestuurder aandeelhouder of bestuurder is, of bij in dienst is of door bezoldigd wordt.

- 6.7 Leden van het Bestuur worden benoemd voor een periode van vier (4) jaar, en kunnen een maal herbenoemd worden, voor een periode van vier (4) jaar
- 6.8 Leden van het Bestuur kunnen aftreden volgens een door de Raad van Toezicht vast te stellen rooster van aftreden. De in een tussentijdse vacature benoemde persoon neemt op het rooster van aftreden de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd. Een lid wiens zittingstermijn op grond van het vorenstaande is verstreken dient expliciet te worden herbenoemd.
- 6.9 Een lid van het Bestuur defungeert:
- a. door zijn overlijden;
  - b. doordat hij failliet wordt verklaard of surseance van betaling aanvraagt of aan hem een schuldsanering overeenkomstig de wet wordt verleend;
  - c. door zijn ondercuratelestelling;
  - d. doordat zijn vermogen, of een deel daarvan, onder bewind wordt gesteld als bedoeld in titel 19 van boek 1 BW;
  - e. door zijn aftreden;
  - f. door zijn ontslag door de rechtbank op grond van artikel 2:298 Burgerlijk Wetboek;
  - g. door het verstrijken van de periode waarvoor hij benoemd is;
  - h. door zijn ontslag door de Raad van Toezicht.
- 6.10 Ingeval van belet of ontstentenis van één (1) of meer leden van het Bestuur zijn de overblijvende leden of is het enig overblijvende lid tijdelijk met het bestuur belast.
- Ingeval van belet of ontstentenis van alle leden van het Bestuurder of het enige overgebleven lid is de persoon die de Raad van Toezicht daartoe heeft aangewezen *casu quo* zal aanwijzen tijdelijk met het bestuur belast.
- Ingeval van ontstentenis van alle leden van het Bestuurder of het enige lid van het Bestuur neemt de in de vorige zin bedoelde persoon zo spoedig mogelijk de nodige maatregelen teneinde een definitieve voorziening te doen treffen.
- 6.11 Aan de Voorzitter kan een bezoldiging worden toegekend. De overige leden van het Bestuur ontvangen geen beloning voor de door hen als zodanig verrichte

werkzaamheden. De leden kunnen (voorts) een vergoeding voor gemaakte onkosten ontvangen.

Bestuur, taak en bevoegdheden

Artikel 7

- 7.1 Het Bestuur is belast met het bestuur van de Stichting. Het Bestuur bepaalt het beleid en coördineert alle processen die de resultaten en de kwaliteit van de werkzaamheden van de Stichting dienen.
- 7.2 De bestuurstaken kunnen worden verdeeld onder de bestuurders.
- 7.3 Het Bestuur is niet bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de Stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een ander verbindt.
- 7.4 Het Bestuur is verantwoordelijk voor de financiële positie van de Stichting en haar resultaten. Het Bestuur is verplicht om van de vermogenstoestand van de Stichting en van haar activiteiten - daaronder begrepen al haar financiële transacties, ontvangsten en uitgaven - op een zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren dat daaruit te allen tijde de rechten en verplichtingen van de Stichting kunnen worden gekend.

Bestuur, vergaderingen

Artikel 8

- 8.1 Vergaderingen van het Bestuur worden ten minste vier (4) maal per jaar gehouden en voorts zo dikwijls het Bestuur, of een van de leden daarvan, dan wel de Raad van Toezicht dit nodig oordeelt. Vergaderingen zullen worden gehouden in persoon, dan wel door middel van telefonische conferentie of video conferentie mits alle deelnemers aan de vergadering via het elektronisch communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd en elkaar kunnen horen en aan de beraadslaging kunnen deelnemen.
- 8.2 Indien de voorzitter van het Bestuur niet aan een verzoek tot bijeenroeping van een vergadering voldoet, kunnen de verzoekende leden van het Bestuur zelf tot bijeenroeping overgaan.

- 8.3 Vergaderingen worden gehouden in de plaats van vestiging van de Stichting, dan wel ter plaatse binnen het Europese deel van Nederland als in de oproeping is vermeld. Oproeping tot een vergadering geschiedt schriftelijk, op een termijn van ten minste zeven (7) dagen onder opgave van de agenda, waarbij de dag van de oproeping en de dag van de vergadering niet worden meegerekend.
- 8.4 Indien in een vergadering alle leden van het Bestuur aanwezig of vertegenwoordigd zijn, kunnen rechtsgeldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, ook al is niet voldaan aan het bepaalde in lid 3.
- 8.5 Vergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter van het Bestuur. Bij diens afwezigheid voorziet de vergadering zelf in een voorzitter. Van een vergadering worden door de secretaris of een ander daartoe door de voorzitter aangewezen persoon notulen gehouden, die in dezelfde vergadering dan wel in een volgende vergadering worden vastgesteld.

Bestuur: besluitvorming algemeen; tegenstrijdig belang

Artikel 9

- 9.1 Alle besluiten van het Bestuur worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen in een vergadering waarin alle bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Indien in een vergadering van het Bestuur niet alle bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, dan wordt een tweede vergadering bijeengeroepen, te houden niet eerder dan twee (2) en niet later dan zes (6) weken na de eerste vergadering. In deze tweede vergadering kan een rechtsgeldig besluit worden genomen omtrent het voorstel zoals dit in de eerste vergadering aan de orde was met volstrekte meerderheid van stemmen, ongeacht het aantal tegenwoordige of vertegenwoordigde bestuursleden.
- 9.2 Ieder lid heeft één (1) stem.
- 9.3 Een lid kan zich op de vergadering door een ander lid bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen. De schriftelijke volmacht wordt telkens slechts voor één (1) bepaalde vergadering verleend. Een lid kan niet meer dan één (1) ander lid vertegenwoordigen in een vergadering.
- 9.4 Stemmingen geschieden mondeling, tenzij een van de aanwezigen een schriftelijke stemming verlangt. Indien de stemmen staken is het besluit verworpen.
- 9.5 Het Bestuur kan alle besluiten ook buiten vergadering nemen, mits alle leden van

het Bestuur zich ten gunste van het desbetreffende voorstel uitspreken. Besluitvorming kan ook langs elektronische weg plaatsvinden. In geval van besluitvorming buiten vergadering worden de stemmen schriftelijk uitgebracht. Aan het vereiste van schriftelijkheid van de stemmen wordt tevens voldaan indien het besluit onder vermelding van de wijze waarop ieder van de leden van het Bestuur heeft gestemd schriftelijk of elektronisch is vastgelegd. De bescheiden waaruit van het nemen van een zodanig besluit blijkt, worden bij het notulenregister bewaard

- 9.6 Een lid van het Bestuur neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Stichting en de met haar verbonden organisatie. Wanneer hierdoor geen bestuursbesluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door het Bestuur onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen.

Bestuur: bijzondere besluiten

Artikel 10

- 10.1 Het Bestuur behoeft voor de navolgende besluiten de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Raad van Toezicht:
- a. het vaststellen van het beleidsplan;
  - b. het vaststellen van de begroting;
  - c. het vaststellen van de jaarstukken als bedoeld in artikel 19;
  - d. besluiten waarbij wordt afgeweken van het beleidsplan of van de begroting;
  - e. besluiten tot wijziging van de statuten, van fusie, splitsing of ontbinding van de Stichting;
  - f. die besluiten waarvan de Raad van Toezicht schriftelijk aan het Bestuur heeft medegedeeld dat zij de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht behoeven.
- 10.2 Het Bestuur behoeft voor alle besluiten (waaronder ook begrepen besluiten als bedoeld in artikel 10.1) die naar het oordeel van een Participant mogelijk in strijd zouden kunnen zijn met de publieke taak van die Participant, de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de betreffende Participant.

Bestuur: vertegenwoordiging

Artikel 11

- 11.1 Het Bestuur vertegenwoordigt de Stichting. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende bestuurders.
- 11.2 Het Bestuur kan een of meer personen een volmacht verlenen om de Stichting te vertegenwoordigen binnen de beperkingen van deze verleende volmacht, en, indien nodig de houders van dergelijke volmachten (*procuratiehouders*) een zodanige titel toekennen als passend wordt geacht.

Raad van Toezicht samenstelling, benoeming en defungeren, bezoldiging. Belet en ontstentenis

Artikel 12

- 12.1 De Stichting heeft een Raad van Toezicht die bestaat uit ten minste drie (3) leden. Slechts natuurlijke personen kunnen lid van de Raad van Toezicht zijn.
- 12.2 De Raad van Toezicht bepaalt het aantal leden van de Raad van Toezicht, met in acht neming van het bepaalde in dit artikel.
- 12.3 Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd, geschorst en ontslagen door de Raad van Toezicht, in een vergadering waarin tenminste drie vierde deel van de stemmen kan worden uitgebracht.
- Een schorsing kan één of meer malen worden verlengd, maar kan in totaal niet langer duren dan drie maanden. Is na verloop van die tijd geen besluit genomen tot opheffing van de schorsing of tot ontslag, dan eindigt de schorsing.
- 12.4 Per Ketengroep worden een of meer leden van de Raad van Toezicht benoemd. De leden worden per Ketengroep als volgt aangeduid:
- a. leden N voor het notariaat;
  - b. leden K voor het Kadaster;
  - c. leden H voor de samenwerkingsverbanden van hypothecair financiers en van hypotheekadviseurs;
  - d. leden M voor de belangenorganisaties voor de makelaars en/of taxateurs, en
  - e. leden C voor de belangenorganisaties voor consumenten.
- 12.5 De Raad van Toezicht streeft ernaar dat voor elke Ketengroep een zodanig aantal leden wordt benoemd dat daarmee een evenwichtige vertegenwoordiging van de betreffende Ketengroep bereikt wordt. Bij de oprichting van de Stichting

worden leden N, M en H benoemd. Een lid of leden K wordt (worden) benoemd zodra daarvoor voldaan is aan de betreffende besluitvorming vanuit de overheid. Een lid of leden C wordt (worden) benoemd zodra de Raad van Toezicht daartoe heeft besloten.

- 12.6 Tot lid van de Raad van Toezicht kunnen uitsluitend worden benoemd personen die geen Bestuurder of werknemer van de Stichting zijn.
- 12.7 De Raad van Toezicht kan uit zijn midden een voorzitter benoemen, de Raad van Toezicht kan onderling een taakverdeling afspreken.
- 12.8 Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier (4) jaar, en kunnen een maal herbenoemd worden, voor een periode van vier (4) jaar
- 12.9 Een lid van de Raad van Toezicht defungeert:
- a. door zijn overlijden;
  - b. doordat hij failliet wordt verklaard of surseance van betaling aanvraagt of aan hem een schuldsanering overeenkomstig de wet wordt verleend;
  - c. door zijn ondercuratelestelling;
  - d. bij het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen;
  - e. door zijn aftreden (bedanken);
  - f. door zijn ontslag door de rechtbank op grond van artikel 2:298 Burgerlijk Wetboek;
  - g. door het verstrijken van de periode waarvoor hij benoemd is;
  - h. door zijn ontslag door de Raad van Toezicht.
- 12.10 Ingeval van belet of ontstentenis van één (1) of meer leden van de Raad van Toezicht zijn de overblijvende leden of is de enig overblijvende lid tijdelijk met het toezicht.
- Ingeval van belet of ontstentenis van alle leden van de Raad van Toezicht of het enige overgebleven lid, zal vanuit elke Ketengroep één persoon benoemd worden in de Raad van Toezicht. Deze aldus benoemde personen nemen zo spoedig mogelijk de nodige maatregelen teneinde een definitieve voorziening te doen treffen.
- 12.11 De leden van de Raad van Toezicht kunnen geen beloning ontvangen voor de door hen als zodanig verrichte werkzaamheden als ook een vergoeding voor gemaakte onkosten en een niet bovenmatig vacatiegeld.

Raad van Toezicht, taak en bevoegdheden.

Artikel 13.

- 13.1 De Raad van Toezicht heeft tot taak het houden van toezicht op het beleid van het Bestuur van de Stichting en op de algemene gang van zaken in de Stichting en de met haar verbonden organisatie.
- 13.2 De Raad van Toezicht staat het Bestuur met raad terzijde. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Toezicht zich naar het belang van de Stichting en de met deze verbonden organisatie. De Raad van Toezicht is verder belast met hetgeen haar overigens in de Statuten en bij de wet is opgedragen.

Raad van Toezicht, vergaderingen.

Artikel 14.

- 14.1 Vergaderingen van de Raad van Toezicht worden ten minste twee (2) maal per jaar gehouden en voorts zo dikwijls een van de leden van de Raad van Toezicht dit nodig oordeelt. Vergaderingen zullen worden gehouden in persoon, dan wel door middel van telefonische conferentie of video conferentie mits alle deelnemers aan de vergadering via het elektronisch communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd en elkaar kunnen horen en aan de beraadslaging kunnen deelnemen.
- 14.2 Indien de voorzitter van de Raad van Toezicht niet aan een verzoek tot bijeenroeping van een vergadering voldoet, kunnen de verzoekers zelf tot bijeenroeping overgaan.
- 14.3 Oproeping tot een vergadering geschiedt schriftelijk of per email, op een termijn van ten minste vijf (5) dagen onder opgave van de agenda, waarbij de dag van de oproeping en de dag van de vergadering niet worden meegerekend.
- 14.4 Indien in een vergadering alle leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, kunnen rechtsgeldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, ook al is niet voldaan aan het bepaalde in lid 3.
- 14.5 Van een vergadering worden door de secretaris of een ander daartoe door de voorzitter aangewezen persoon notulen gehouden, die in dezelfde vergadering dan wel in een volgende vergadering worden vastgesteld.
- 14.6 Leden van het Bestuur wonen de vergaderingen van de Raad van Toezicht bij indien zij daartoe uitgenodigd zijn.

Raad van Toezicht: besluitvorming. Tegenstrijdig belang.

Artikel 15.

- 15.1 Rechtsgeldige besluiten kunnen, voor zover in de Statuten niet anders is bepaald, slechts worden genomen met volstreekte meerderheid van stemmen, in een vergadering waarin ten minste de helft van het aantal leden aanwezig is. Onder volstreekte meerderheid wordt hier verstaan: meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen. Als de stemmen staken dan is het besluit niet genomen.
- 15.2 De besluiten tot goedkeuring:
- a. als bedoeld in artikel 10.1 onder b., e., f. en g., en besluiten als bedoeld in artikel 6.2 en 6.3 worden genomen met volstreekte meerderheid (meer dan de helft) van stemmen in een vergadering waarin alle leden van de Raad van Toezicht aanwezig of vertegenwoordigd zijn;
  - b. als bedoeld in artikel 10.1 onder a. en d. worden genomen met een meerderheid van drie/vierde van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin alle leden van de Raad van Toezicht aanwezig of vertegenwoordigd zijn;
  - c. als bedoeld in artikel 20.1 (statutenwijziging) en artikel 21.1 (ontbinding) worden genomen met algemene stemmen (unaniem) in een vergadering waarin alle leden van de Raad van Toezicht aanwezig of vertegenwoordigd zijn.
- 15.3 Zijn in een vergadering als bedoeld in artikel 15.2 a., 15.2 b. of 15.2 d. niet alle leden van de Raad van Toezicht aanwezig of vertegenwoordigd, dan kan in een volgende vergadering, welke tussen twee en zes weken na die eerste vergadering moet worden gehouden, hierover een besluit worden genomen met volstreekte meerderheid van stemmen voor de besluiten als bedoeld in artikel 15.2 a, dan wel met een meerderheid van drie/vierde van de uitgebrachte stemmen voor de besluiten als bedoeld in artikel 15.2 b. dan wel met algemene stemmen, voor de besluiten als bedoeld in artikel 15.2 d., ongeacht het aantal aanwezige leden.
- 15.4 Voor elke Ketengroep worden twintig (20) stemmen uitgebracht. Per Ketengroep worden de stemmen evenredig verdeeld onder de betreffende leden van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht kan een reglement vaststellen waarin de

wijze van evenredig verdelen nader uitgewerkt wordt per Ketengroep. In afwijking van lid 1 geldt dat een reglement alleen met algemene stemmen kan worden vastgesteld of gewijzigd. Een lid kan zich op de vergadering door een ander lid behorende tot dezelfde Ketengroep, of, indien in een Ketengroep slecht één (1) lid benoemd is, door een lid van een andere Ketengroep bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen. De schriftelijke volmacht wordt telkens slechts voor één (1) bepaalde vergadering verleend.

- 15.5 Stemmingen geschieden mondeling, tenzij een van de aanwezigen een schriftelijke stemming verlangt.
- 15.6 De Raad van Toezicht kan alle besluiten ook buiten vergadering nemen, mits alle leden van de Raad van Toezicht zich ten gunste van het desbetreffende voorstel uitspreken. Besluitvorming kan ook langs elektronische weg plaatsvinden. In geval van besluitvorming buiten vergadering worden de stemmen schriftelijk uitgebracht. Aan het vereiste van schriftelijkheid van de stemmen wordt tevens voldaan indien het besluit onder vermelding van de wijze waarop ieder van de leden van het Raad van Toezicht heeft gestemd schriftelijk of elektronisch is vastgelegd. De bescheiden waaruit van het nemen van een zodanig besluit blijkt, worden door de Raad van Toezicht bewaard.
- 15.7 Een lid van de Raad van Toezicht neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Stichting en de met haar verbonden organisatie. Indien alle leden van de Raad van Toezicht een tegenstrijdig belang hebben, dan wordt het besluit niettemin genomen door de Raad van Toezicht onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen op grond waarvan het besluit genomen is.

Adviesraad: samenstelling, benoeming en defungeren, bezoldiging

Artikel 16

- 16.1 Het Bestuur is bevoegd, na voorafgaande goedkeuring daartoe van de Raad van Toezicht, te besluiten tot het instellen van een Adviesraad bestaande uit een of meer natuurlijke personen. Op de Adviesraad is, vanaf het moment dat hij is ingesteld, het bepaalde in artikel 16 leden 2 tot en met 5 en artikel 17 en 18 van toepassing.

- 16.2 Elke Participant heeft het recht om één (1) lid in de Adviesraad te benoemen. Leden van de Adviesraad worden benoemd voor een periode van vier (4) jaar, en kunnen een maal herbenoemd worden, voor een periode van vier (4) jaar
- 16.3 De Adviesraad kan uit zijn midden een voorzitter en een secretaris benoemen.
- 16.4 Een lid van de Adviesraad defungeert:
- a. door zijn overlijden;
  - b. doordat hij failliet wordt verklaard of surseance van betaling aanvraagt of aan hem een schuldsanering overeenkomstig de wet wordt verleend;
  - c. door zijn ondercuratelestelling;
  - d. bij het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen;
  - e. door zijn aftreden (bedanken);
  - f. door zijn ontslag verleend door degene die dat lid heeft benoemd;
  - g. door het verstrijken van de periode waarvoor hij benoemd is;
  - h. door zijn benoeming tot lid van het Bestuur of lid van de Raad van Toezicht.
- 16.5 De leden van het Adviesraad ontvangen geen beloning voor de door hen als zodanig verrichte werkzaamheden. De leden kunnen slechts een vergoeding voor gemaakte onkosten ontvangen, te bepalen door het Bestuur.

Adviesraad: taak en bevoegdheden

Artikel 17

- 17.1 De Adviesraad heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het Bestuur over de algemene gang van zaken binnen de Stichting, de invulling die het Bestuur geeft aan de doelomschrijving van de Stichting, en de ontwikkelingen in de markt waarbinnen de Stichting zich begeeft.
- 17.2 Het Bestuur is verplicht de Adviesraad om advies te vragen over de hierna omschreven voorgenomen besluiten:
- a. toetreding van Participanten;
  - b. wijziging van de bijdrage door Participanten;
  - c. wijziging van de Statuten en ontbinding, splitsing of fusie van de Stichting;
  - d. het aangaan of het verbreken van een samenwerking met andere organisaties.
- 17.3 Het Bestuur is verplicht de Adviesraad om advies te vragen in geval zich een van de hierna omschreven gebeurtenissen voordoet:

- a. wijziging van wetgeving op voor de Stichting relevante gebieden;
- b. ingrijpende wijzigingen van de markt waarbinnen de Stichting zich begeeft;
- c. ingrijpende maatschappelijke of economische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de Stichting.

Adviesraad: vergaderingen en besluitvorming

Artikel 18

- 18.1 Vergaderingen van de Adviesraad worden ten minste twee (2) maal per jaar gehouden en voorts zo dikwijls een lid van de Adviesraad of het Bestuur dit nodig oordeelt. Vergaderingen zullen worden gehouden in persoon, dan wel door middel van telefonische conferentie of video conferentie mits alle deelnemers aan de vergadering via het elektronisch communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd en elkaar kunnen horen en aan de beraadslaging kunnen deelnemen.
- 18.2 De bijeenroeping geschiedt door de secretaris van de Adviesraad, door het Bestuur, dan wel door een lid van de Adviesraad.
- 18.3 Vergaderingen worden gehouden in de plaats van vestiging van de Stichting, dan wel ter plaatse binnen het Europese deel van Nederland als in de oproeping is vermeld. Oproeping tot een vergadering geschiedt schriftelijk, op een termijn van ten minste zeven (7) dagen onder opgave van de agenda, waarbij de dag van de oproeping en de dag van de vergadering niet worden meegerekend.
- 18.4 Indien in een vergadering alle leden van de Adviesraad aanwezig of vertegenwoordigd zijn, kunnen rechtsgeldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, ook al is niet voldaan aan het bepaalde in lid 3.
- 18.5 Vergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter van de Adviesraad. Bij diens afwezigheid voorziet de vergadering zelf in een voorzitter. Van een vergadering worden door de secretaris van de Adviesraad of een ander daartoe door de voorzitter aangewezen persoon notulen gehouden, die in dezelfde vergadering dan wel in een volgende vergadering worden vastgesteld.
- 18.6 Behoudens voor zover anders is bepaald in deze statuten worden besluiten genomen met volstrekte meerderheid van stemmen in een vergadering waarin minstens de helft van de leden van de Adviesraad bestuursleden aanwezig of

vertegenwoordigd is. Een volstreekte meerderheid betekent: meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen.

- 18.7 Ieder lid heeft één (1) stem.
- 18.8 Een lid kan zich op de vergadering door een ander lid bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen. De schriftelijke volmacht wordt telkens slechts voor één (1) bepaalde vergadering verleend. Een lid kan niet meer dan één (1) ander lid vertegenwoordigen in een vergadering.
- 18.9 Stemmingen geschieden mondeling, tenzij een van de aanwezigen een schriftelijke stemming verlangt. Indien de stemmen staken is het besluit verworpen.
- 18.10 De Adviesraad kan alle besluiten ook buiten vergadering nemen, mits alle leden van de Adviesraad zich ten gunste van het desbetreffende voorstel uitspreken. Besluitvorming kan ook langs elektronische weg plaatsvinden. In geval van besluitvorming buiten vergadering worden de stemmen schriftelijk uitgebracht. Aan het vereiste van schriftelijkheid van de stemmen wordt tevens voldaan indien het besluit onder vermelding van de wijze waarop ieder van de leden van het Adviesraad heeft gestemd schriftelijk of elektronisch is vastgelegd. De bescheiden waaruit van het nemen van een zodanig besluit blijkt, worden door de Adviesraad bewaard.
- 18.11 Een lid van het de Adviesraad neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Stichting en de met haar verbonden organisatie. Wanneer hierdoor geen besluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door de Adviesraad onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen.

Boekjaar; jaarstukken

Artikel 19

- 19.1 Het boekjaar van de Stichting is gelijk aan het kalenderjaar.
- 19.2 Onverminderd het bepaalde in de wet is het Bestuur verplicht jaarlijks binnen vijf (5) maanden na afloop van het boekjaar een balans en een staat van baten en lasten van de stichting op te maken.
- 19.3 Het Bestuur is verplicht, alvorens tot vaststelling van de in lid 2 bedoelde stukken

over te gaan, deze te doen controleren door een deskundige als bedoeld in artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek of een organisatie waarin zodanige deskundigen samenwerken. Deze brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan het bestuur en geeft de uitslag van zijn onderzoek in een verklaring weer.

- 19.4 Het Bestuur is verplicht de in dit artikel bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers zeven (7) jaren lang te bewaren.
- 19.5 Vaststelling van de jaarstukken als bedoeld in dit artikel is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht.
- 19.6 Jaarlijks zal de Raad van Toezicht besluiten over de décharge van elk van de leden van het Bestuur en van het Bestuur als orgaan, ten aanzien van het gevoerde beleid.

Statutenwijziging

Artikel 20

- 20.1 Het Bestuur is bevoegd, na voorafgaande goedkeuring daartoe van de Raad van Toezicht, te besluiten de Statuten te wijzigen en te besluiten tot fusie of splitsing van de Stichting, met inachtneming van het bepaalde in artikel 10 lid 2.
- 20.2 Bij de oproeping tot de vergadering waarin een statutenwijziging wordt voorgesteld dient de woordelijke tekst van de voorgestelde wijziging te worden bijgevoegd.
- 20.3 Een statutenwijziging komt niet tot stand dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte zijn twee gezamenlijk handelende bestuurders of een ander door het bestuur daartoe gemachtigd persoon bevoegd, onder overlegging van een uittreksel uit de notulen van de vergadering.

Ontbinding en vereffening

Artikel 21

- 21.1 Het Bestuur is bevoegd de Stichting te ontbinden, na voorafgaande goedkeuring daartoe van de Raad van Toezicht.
- 21.2 De Stichting wordt bovendien ontbonden:
  - a. door insolventie nadat zij in staat van faillissement is verklaard of door opheffing van het faillissement wegens de toestand van de boedel;
  - b. door rechterlijk uitspraak in de bij de wet genoemde gevallen.
- 21.3 De Stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is.

- 21.4 Vereffening geschiedt door het Bestuur.
- 21.5 De vereffenaars dragen er zorg voor dat van de ontbinding van de Stichting inschrijving geschiedt in het register, bedoeld in artikel 2:289 Burgerlijk Wetboek.
- 21.6 Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht.
- 21.7 Een eventueel batig saldo van de ontbonden Stichting wordt besteed overeenkomstig het doel van de Stichting, te bepalen door het Bestuur.
- 21.8. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden Stichting gedurende zeven jaren berusten onder de daartoe aangewezen bewaarder.

Reglementen

Artikel 22

- 22.1 Het Bestuur is bevoegd een of meer reglementen vast te stellen met algemene stemmen waarin die onderwerpen worden geregeld, welke niet in de Statuten zijn vervat, en is bevoegd zodanige reglementen te wijzigen.
- 22.2 Een reglement mag niet met de wet of de Statuten in strijd zijn.

Slotbepalingen

Tenslotte werd verklaard:

- a. tot eerste bestuurders van de Stichting worden benoemd:
- (i)
  - (ii)
  - (iii)
  - (iv) .
- b. tot eerste leden van de Raad van Toezicht van de Stichting worden benoemd:
- (i) [] als lid N;
  - (ii) [] als lid M en
  - (iii) [] als lid H.

b. Het eerste adres van de Stichting is: Spui 184, 2511BW 's-Gravenhage.

De verschijnende persoon is mij, notaris, bekend. Van het bestaan van de volmacht aan de verschijnende persoon blijkt uit een (1) onderhandse schriftelijke volmacht die (in kopie) aan deze akte wordt gehecht.

WAARVAN AKTE, in minuut verleden te 's-Gravenhage, op de datum in het hoofd van

deze akte vermeld.

Alvorens over te gaan tot verlijden van de akte, heb ik, notaris, aan de verschijnende persoon mededeling gedaan van de zakelijke inhoud van de akte en daarop een toelichting gegeven en daarbij tevens gewezen op de gevolgen die voor de partijen uit de inhoud van de akte voortvloeien.

De verschijnende persoon heeft daarna verklaard van de inhoud van de akte kennis te hebben genomen na daartoe tijdig tevoren in de gelegenheid te zijn gesteld, daarmee in te stemmen en op volledige voorlezing van de akte geen prijs te stellen.

Onmiddellijk na beperkte voorlezing is deze akte door de verschijnende persoon en mij, notaris, ondertekend.

Vergadernotitie ledenraad

Datum : 18 mei 2022

Agendapunt : 7.C

Onderwerp : Herziening Wet op het notarisambt ("WNA") – stand van zaken

Van : Thijs P. Flokstra en Marieke Schoonhoven

Status : ter informatie ter bespreking ter beslissing

Deze vergadernotitie betreft een update voor de ledenraad van de stand van zaken inzake de herziening van de WNA.

In 2020 heeft het bestuur van de KNB een eerste aanzet gemaakt om te komen tot een herziening van de WNA. Naar aanleiding van de notitie Stokkermans, alsmede een discussie met de leden in de regiobijeenkomst en de input van enkele derden, heeft het bestuur haar visie op dit onderwerp gepresenteerd.

Naar aanleiding van die visie heeft het bestuur vanaf 2020 regelmatig contact gehad met het Ministerie van Justitie & Veiligheid ("J&V") om de herziening van de WNA in gang te zetten. Dat proces is niet van de grond gekomen mede doordat een dergelijke herziening van de WNA binnen J&V geen prioriteit had op dat moment.

Recentelijk heeft de minister van Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer toegezegd om een onderzoek uit te voeren naar de toegang tot het recht in algemene zin. De KNB heeft input voor een onderzoeksopzet aangeleverd voor dat project. Daarbij is onder meer aangegeven door de KNB dat een goede toegang tot het recht onder meer betekent dat er voldoende en juist gekwalificeerde juridische professionals zoals notarissen beschikbaar moeten zijn nu en in de toekomst.

Om te zorgen dat er voldoende notarissen in de toekomst zijn in onze maatschappij zodat notariële diensten en daarmee de toegang tot het recht op een juiste wijze blijft bestaan, moeten zaken als de toekomstbestendigheid en aantrekkelijkheid van het beroep verbeterd worden. Om dit te kunnen bereiken zal de WNA moeten worden aangepast.

Het bestuur van de KNB wil het toegang tot het recht project gebruiken om de herziening van de WNA wederom onder de aandacht te brengen. Gezien het project toegang tot het recht lijkt het zo te zijn dat een herziening van de WNA een andere prioriteit binnen J&V kan krijgen. De KNB wil deze gelegenheid gebruiken om de WNA gelijk toekomstbestendig te maken (digitalisering, futurepro( )f maken WNA, modernisering tekst en structuur WNA).

Alhoewel voor een herziening van de WNA uiteraard een nauwe samenwerking tussen de KNB en J&V noodzakelijk is, wenst de KNB alvast te starten met de herziening van de WNA door een projectgroep te vormen en een start te maken met het voorbereiden van tekstvoorstellen.

In de komende ledenvergaderingen zal het bestuur van de KNB de ledenraad op de hoogte houden van het proces, zowel ten aanzien van het project toegang tot het recht als de herziening van de WNA.

Vergadernotitie ledenraad

Datum : 18 mei 2022
Agendapunt : 8.A
Onderwerp : Concept Verordening elektronische notariële akte en
concept Reglement elektronische notariële akte
Van : **Bestuur KNB**
Status : ter informatie   ter bespreking   ter beslissing

Voorstel

Het bestuur stelt voor:

1. Het concept van de Verordening elektronische notariële akte en het concept van het Reglement elektronische notariële akte in deze vergadering te bespreken. **[BESPREEKPUNT]**
2. Het concept van de Verordening elektronische notariële akte en het concept van het Reglement elektronische notariële akte na deze vergadering ter kennis te brengen van de leden van elke ring als bedoeld in artikel 90 Wna. **[BESLISPUNT]**

Toelichting

Op 21 april 2022 is het wetsvoorstel 'Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186)' (Kamerstukken 36085, [https://zoek.officielebekendmakingen.nl/resultaten?q=\(c.product-area==%22officielepublicaties%22\)and\(\(w.publicatiennaam==%22Kamerstuk%22\)and\(w.dossiernummer==%2236085%22\)\)&zv=&col=Kamerstuk](https://zoek.officielebekendmakingen.nl/resultaten?q=(c.product-area==%22officielepublicaties%22)and((w.publicatiennaam==%22Kamerstuk%22)and(w.dossiernummer==%2236085%22))&zv=&col=Kamerstuk)) ingediend bij de Tweede Kamer.

In dit wetsvoorstel DOBV staat dat een aantal zaken bij verordening nader (moeten) worden geregeld. Het betreft onderwerpen die niet bij wet in detail geregeld kunnen of moeten worden. Zo is het verstandig om de te gebruiken documentstandaard van de elektronische akte niet in de wet maar in een verordening te regelen aangezien de aangewezen documentstandaard op enig moment niet meer actueel is of om andere redenen moet wijzigen. Hetzelfde geldt voor de te gebruiken elektronische handtekening. Dan is snel kunnen handelen gewenst. De wetgever is hier in meegegaan. De door de wetgever aangewezen onderwerpen zijn door het bestuur en het bureau uitgewerkt in een conceptverordening en een hierop gebaseerd conceptreglement.

De te regelen zaken zijn op hoofdlijnen in een verordening geregeld met nadere regeling in een reglement. Op deze wijze is maximale flexibiliteit en wendbaarheid georganiseerd vanwege constante technische ontwikkelingen of issues waar we op in moeten kunnen spelen teneinde te allen tijde een veilige, leesbare, rechtszekere digitale akte te kunnen waarborgen. Bijvoorbeeld bij andere eisen aan de internationaal geaccepteerde documentstandaard of beveiligingsissues.

Voor de verordening heeft het bestuur het volgende proces opgesteld (met bijbehorend tijdspad):

1. Vaststelling bestuur	afgerond
2. Bespreken ledenraad	18 mei (stukken gereed voor 3 mei 9.00 uur)
3. Ter consultatie Leden/Ringen	13 juli op z'n vroegst (8 weken na ledenraad)
4. Formele vaststelling ledenraad	21 september
5. Teken en voorzitter ledenraad	21 september
6. Goedkeuring minister	z.s.m.
7. Publicatie Staatscourant	uiterlijk half november
8. Implementatie	01-01-2023

Hiervan uitgaande is 1 januari 2023 de vroegst mogelijke ingangsdatum van de wetgeving inzake DOBV. Waarbij uiteraard ook het verloop van het wetgevingsproces van belang is.

Stap 1 heeft het bestuur genomen om tijdig, via de ledenraad, de leden te kunnen consulteren over de conceptverordening (in combinatie met het conceptreglement). De stappen 2 en 3 liggen thans voor aan de ledenraad.

Parallel aan stap 2 is de conceptverordening (in combinatie met het conceptreglement) alvast voorgelegd aan het ministerie van J&V met de vraag of de Minister voor Rechtsbescherming hieraan zijn goedkeuring kan verlenen. Deze goedkeuring is pas stap 6, na vaststelling van de verordening door de ledenraad, maar het bestuur wil graag al in deze conceptfase van het ministerie vernemen of deze tekst dan kan rekenen op goedkeuring van de Minister.

Bijlagen

- Concept Verordening elektronische notariële akte d.d. 2 mei 2022: *bijlage 8.A.2*
- Concept Reglement elektronische notariële akte d.d. 2 mei 2022: *bijlage 8.A.2/ vanaf pagina 5*
- Voorstel van Wet DOBV (Kamerstukken 36085, nr. 2): *bijlage 8.A.3*

Verordening elektronische notariële akte

De ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: KNB);
Overwegende dat het nodig is regels vast te stellen met betrekking tot de elektronische notariële akte;

Gelet op de artikelen 53d lid 6, 53e lid 2 en 53i leden 1, 2 en 4 van de Wet op het notarisambt;

Gezien het door het bestuur van de KNB voorgestelde ontwerp met bijbehorende toelichting;

Gelet op de adviezen van de ringen van de KNB;

Stelt de navolgende verordening vast:

Artikel 1 Systeem voor gegevensverwerking

De KNB draagt er zorg voor dat het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d van de Wet op het notarisambt, voldoet aan het bepaalde in artikel 53d leden 4 en 5 van de Wet op het notarisambt.

Artikel 2 Elektronische handtekening

De ondertekening van de elektronische notariële akte en de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, vindt plaats door het gebruik van een door het bestuur van de KNB aan te wijzen elektronische handtekening.

Artikel 3 Documentstandaard

De inhoud van de elektronische notariële akte, van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, en van overige elektronische bijlagen wordt duurzaam gesteld in een door het bestuur van de KNB aan te wijzen documentstandaard die de betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid en de beschikbaarheid van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden.

Artikel 4 Conversie

Indien conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, en van overige elektronische bijlagen naar een andere documentstandaard noodzakelijk is om de duurzaamheid hiervan te waarborgen, vindt conversie hiervan plaats naar een door het bestuur van de KNB aan te wijzen andere documentstandaard. De KNB draagt zorg voor tijdige conversie en bepaalt de wijze waarop conversie plaatsvindt.

Artikel 5 Bewaring en waarborging toegang

De KNB draagt er zorg voor dat minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, en overige elektronische bijlagen op ordelijke wijze en beveiligd tegen beschadiging, tenietgaan en onbevoegde toegang en inzage worden bewaard. De KNB draagt er zorg voor dat en bepaalt de wijze waarop de toegang van de notaris tot zijn protocol is gewaarborgd.

Artikel 6 Nadere regelgeving bestuur

Het bestuur van de KNB is bevoegd om met betrekking tot de in deze verordening behandelde onderwerpen nadere regels te geven, waaronder begrepen de aanwijzingen, bedoeld in de artikelen 2, 3 en 4 van deze verordening. Over het ontwerp daarvan wordt de ledenraad van de KNB geraadpleegd. De regels worden zo spoedig mogelijk na vaststelling ter kennis van de Minister voor Rechtsbescherming gebracht.

Artikel 7 Naam

Deze verordening wordt aangehaald als: 'Verordening elektronische notariële akte'.

Concept d.d. 25 april 2022

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van [datum] of zoveel later als de termijn van tien dagen na publicatie in de Staatscourant is verstreken als bedoeld in artikel 91 lid 2 van de Wet op het notarisambt.

Vastgesteld door de ledenraad van de KNB op [datum] en getekend door de voorzitter van de ledenraad, goedgekeurd door de Minister voor Rechtsbescherming bij besluit van [datum].

Toelichting artikel 1

In artikel 53d lid 6 van de Wet op het notarisambt (hierna: Wna) is bepaald dat bij verordening nadere regels worden gesteld ten aanzien van het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d Wna, in ieder geval ten aanzien van de vereisten, bedoeld in artikel 53d lid 5 Wna.

Als beheerder van het systeem draagt de KNB er zorg voor dat het systeem voldoet aan het bepaalde in artikel 53d leden 4 en 5 Wna. Deze bepalingen houden verband met de beschikbaarheid, werking en beveiliging van het systeem. Over de beschikbaarheid, werking en beveiliging van het systeem geeft het bestuur van de KNB nadere regels.

Toelichting artikel 2

In artikel 53e lid 1 Wna is bepaald dat de ondertekening, bedoeld in artikel 37 lid 2 eerste volzin Wna, van een elektronische notariële akte plaatsvindt via het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d Wna, door het gebruik van een elektronische handtekening. In artikel 53e lid 2 Wna is bepaald dat bij verordening nadere regels worden gesteld ten aanzien van de elektronische handtekening, bedoeld in artikel 53e lid 1 Wna. Deze bepalingen gelden ingevolge artikel 53f lid 1 Wna ook voor het ondertekenen van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna.

Gezien de snelle ontwikkelingen op het gebied van elektronische ondertekening en de in verband hiermee gewenste flexibiliteit, vindt de ondertekening van de elektronische notariële akte en de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, plaats door het gebruik van een door het bestuur van de KNB aan te wijzen elektronische handtekening. Het bestuur van de KNB maakt via de gebruikelijke kanalen aan de leden van de KNB kenbaar welke elektronische handtekening voor het ondertekenen van elektronische notariële akten en elektronische volmachten moet worden gebruikt. De leden zijn ingevolge dit artikel verplicht de door het bestuur van de KNB aangewezen elektronische handtekening steeds hiervoor te (laten) gebruiken.

Toelichting artikel 3

In artikel 53i lid 1 Wna is bepaald dat, in afwijking van artikel 41 lid 2 Wna, de inhoud van de elektronische notariële akte, van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen duurzaam wordt gesteld in een bij verordening aan te wijzen documentstandaard die de betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid en de beschikbaarheid van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden. De aanwijzing van een documentstandaard dient ten minste iedere vijf jaar plaats te vinden.

Gezien de snelle ontwikkelingen op het gebied van elektronische vastlegging en de in verband hiermee gewenste flexibiliteit, wordt de inhoud van de elektronische notariële akte, van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen duurzaam gesteld in een door het bestuur van de KNB aan te wijzen documentstandaard die de betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid en de beschikbaarheid van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden. Het bestuur van de KNB maakt via de gebruikelijke kanalen aan de leden van de KNB kenbaar in welke documentstandaard de inhoud van elektronische notariële akten, van elektronische volmachten en van overige elektronische bijlagen moet worden gesteld. De leden zijn ingevolge dit artikel verplicht de door het bestuur van de KNB aangewezen documentstandaard steeds hiervoor te gebruiken.

Toelichting artikel 4

In artikel 53i lid 2 Wna is bepaald dat indien conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen naar een andere documentstandaard noodzakelijk is om de duurzaamheid hiervan te waarborgen, conversie hiervan plaatsvindt naar een bij

verordening aan te wijzen andere documentstandaard en dat bij verordening regels worden gesteld over de wijze waarop deze conversie plaatsvindt.

Gezien de snelle ontwikkelingen op het gebied van elektronische vastlegging en de in verband hiermee gewenste flexibiliteit, vindt conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen plaats naar een door het bestuur van de KNB aan te wijzen andere documentstandaard die de betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid en de beschikbaarheid van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden.

In artikel 53i lid 3 Wna is bepaald dat de notaris, in afwijking van artikel 12 lid 1 en lid 2 Wna, minuten van elektronische notariële akten die tot zijn protocol behoren, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en overige elektronische bijlagen bij de KNB bewaart. Deze centrale bewaring houdt onder meer verband met het bepaalde in artikel 53i lid 2 Wna. Als centrale bewaarder draagt de KNB zorg voor tijdige conversie en bepaalt de KNB de wijze waarop conversie naar de aangewezen andere documentstandaard plaatsvindt. Over conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen naar de aangewezen andere documentstandaard geeft het bestuur van de KNB nadere regels.

Toelichting artikel 5

In artikel 53i lid 4 Wna is bepaald dat, in afwijking van artikel 12 lid 3 Wna, bij verordening nadere regels worden gesteld ten aanzien van het bij de KNB bewaren van minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en overige elektronische bijlagen, alsmede regels met betrekking tot de wijze waarop de toegang van de notaris tot zijn protocol is gewaarborgd.

In het verlengde van artikel 12 lid 3 Wna, waarin is bepaald dat de notaris verplicht is zijn protocol op ordelijke wijze te bewaren op een tegen brand en andere gevaren beveiligde plaats, draagt de KNB er zorg voor dat minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en overige elektronische bijlagen op ordelijke wijze en beveiligd tegen beschadiging, tenietgaan en onbevoegde toegang en inzage worden bewaard en draagt de KNB er zorg voor dat en bepaalt de KNB de wijze waarop de toegang van de notaris tot zijn protocol is gewaarborgd. Over bewaring van minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en overige elektronische bijlagen en waarborging van de toegang van de notaris tot zijn protocol geeft het bestuur van de KNB nadere regels.

Toelichting artikel 6

De aan het bestuur van de KNB verleende bevoegdheid om met betrekking tot de in deze verordening behandelde onderwerpen nadere regels vast te stellen is gebaseerd op artikel 89 lid 5 Wna. Nadere regels zullen worden gegeven over het bepaalde in de artikelen 1, 2, 3, 4 en 5 van deze verordening.

Reglement elektronische notariële akte

Het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: KNB);
Overwegende dat het nodig is regels vast te stellen met betrekking tot de elektronische notariële akte;

Gelet op de artikelen 1, 2, 3, 4, 5 en 6 van de Verordening elektronische notariële akte;

Gelet op de raadpleging van de ledenraad van de KNB;

Stelt de navolgende regels vast:

Artikel 1 Systeem voor gegevensverwerking

De beschikbaarheid, werking en beveiliging van het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d van de Wet op het notarisambt, zijn overeenkomstig de daartoe door de KNB op te stellen richtlijnen.

Artikel 2 Elektronische handtekening

De ondertekening van de elektronische notariële akte en de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, vindt plaats door het gebruik van een PAdES LTA of PKCS#7 LTA, tevens zijnde een gekwalificeerde elektronische handtekening, bedoeld in artikel 3 onder 12 van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PbEU 2014, L 257).

Artikel 3 Documentstandaard

De inhoud van de elektronische notariële akte, van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, en van overige elektronische bijlagen wordt gesteld in PDF/A-2 of hoger met conformiteitsniveau a of u.

Artikel 4 Conversie

Conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, en van overige elektronische bijlagen naar de aangewezen andere documentstandaard geschiedt overeenkomstig de daartoe door de KNB op te stellen richtlijnen.

Artikel 5 Bewaring en waarborging toegang

Bewaring van minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 van de Wet op het notarisambt, en overige elektronische bijlagen en waarborging van de toegang van de notaris tot zijn protocol geschieden overeenkomstig de daartoe door de KNB op te stellen richtlijnen.

Artikel 6 Naam

Dit reglement wordt aangehaald als: 'Reglement elektronische notariële akte'.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Dit reglement is vastgesteld door het bestuur van de KNB op [datum] en treedt in werking met ingang van [datum].

Toelichting artikel 1

In artikel 1 van de Verordening elektronische notariële akte is bepaald dat de KNB er zorg voor draagt dat het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d van de Wet op het notarisambt (hierna: Wna), voldoet aan het bepaalde in artikel 53d leden 4 en 5 Wna.

Deze bepalingen houden verband met de beschikbaarheid, werking en beveiliging van het systeem. Voor de beschikbaarheid, werking en beveiliging van het systeem stelt de KNB richtlijnen op.

Toelichting artikel 2

In artikel 2 van de Verordening elektronische notariële akte is bepaald dat de ondertekening van de elektronische notariële akte en de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, plaatsvindt door het gebruik van een door het bestuur van de KNB aan te wijzen elektronische handtekening.

Als elektronische handtekening als bedoeld in artikel 2 van de Verordening elektronische notariële akte wordt aangewezen een PAdES LTA (Portable Document Format Advanced Electronic Signature Long Term with Archive timestamp) of PKCS#7 LTA (Public-Key Cryptography Standards #7 Long Term with Archive timestamp), tevens zijnde een gekwalificeerde elektronische handtekening, bedoeld in artikel 3 onder 12 van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PbEU 2014, L 257).

Toelichting artikel 3

In artikel 3 van de Verordening elektronische notariële akte is bepaald dat de inhoud van de elektronische notariële akte, van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen duurzaam wordt gesteld in een door het bestuur van de KNB aan te wijzen documentstandaard die de betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid en de beschikbaarheid van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden.

Als documentstandaard als bedoeld in artikel 3 van de Verordening elektronische notariële akte wordt aangewezen PDF/A-2 of hoger met conformiteitsniveau a of u (Portable Document Format/Archivable versie 2 of hoger met conformiteitsniveau a of u).

Toelichting artikel 4

In artikel 4 van de Verordening elektronische notariële akte is bepaald dat indien conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen naar een andere documentstandaard noodzakelijk is om de duurzaamheid hiervan te waarborgen, conversie hiervan plaatsvindt naar een door het bestuur van de KNB aan te wijzen andere documentstandaard en dat de KNB zorg draagt voor tijdige conversie en bepaalt op welke wijze conversie plaatsvindt.

Voor conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en van overige elektronische bijlagen naar de door het bestuur van de KNB aangewezen andere documentstandaard stelt de KNB richtlijnen op.

Toelichting artikel 5

In artikel 5 van de Verordening elektronische notariële akte is bepaald dat de KNB er zorg voor draagt dat minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en overige elektronische bijlagen op ordelijke wijze en beveiligd tegen beschadiging,

Concept d.d. 25 april 2022

tenietgaan en onbevoegde toegang en inzage worden bewaard en dat de KNB er zorg voor draagt dat en bepaalt op welke wijze de toegang van de notaris tot zijn protocol is gewaarborgd.

Voor bewaring van minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f lid 1 Wna, en overige elektronische bijlagen en waarborging van de toegang van de notaris tot zijn protocol stelt de KNB richtlijnen op.

Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het ter implementatie van richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186) noodzakelijk is Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 175 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 175a

1. Een vennootschap kan worden opgericht bij elektronische notariële akte door een of meer onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie.
2. Voor de toepassing van lid 1 kan gebruik worden gemaakt van een modelakte van oprichting als bedoeld in artikel 53c van de Wet op het notarisambt.
3. Indien een vennootschap uitsluitend wordt opgericht door een of meer natuurlijke personen die gebruikmaken van de in lid 2 bedoelde modelakte van oprichting, wordt de oprichting door de notaris afgewikkeld binnen vijf werkdagen en in andere gevallen binnen tien werkdagen, te rekenen vanaf de meest recente van de volgende data: de datum waarop is voldaan aan alle vormvereisten voor oprichting van een vennootschap bij elektronische notariële akte of de datum van storting op de aandelen.
4. Indien de oprichting niet kan worden afgerond binnen de termijn bedoeld in lid 3 stelt de notaris de oprichters in kennis van de redenen voor de vertraging.
5. Uiterlijk bij de oprichting, indien deze langs elektronische weg plaatsvindt, verklaren personen die bestuurder of commissaris willen worden of aan hen als bestuurder of gewezen bestuurder van een rechtspersoon een bestuursverbod is opgelegd in een andere lidstaat, verband houdend met de omstandigheid dat tijdens of in de drie jaren voorafgaand aan het uitspreken van het faillissement van die rechtspersoon:
  - a. door de rechter bij onherroepelijke uitspraak is geoordeeld dat de bestuurder voor zijn handelen of nalaten bij die rechtspersoon aansprakelijk is;
  - b. de bestuurder doelbewust namens die rechtspersoon rechtshandelingen heeft verricht, toegelaten of mogelijk gemaakt waardoor schuldeisers aanmerkelijk zijn benadeeld en die bij onherroepelijk geworden uitspraak door de rechter zijn vernietigd;

- c. de bestuurder, ondanks een verzoek van de curator, in ernstige mate is tekortgeschoten in de nakoming van zijn informatie- of medewerkingsverplichtingen jegens de curator;
  - d. de bestuurder, hetzij als zodanig, hetzij als natuurlijke persoon handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf, ten minste tweemaal eerder betrokken was bij een faillissement van een rechtspersoon en hem daarvan een persoonlijk verwijt treft; of
  - e. aan die rechtspersoon of de bestuurder ervan een boete is opgelegd wegens het opzettelijk niet, onjuist of onvolledig doen van belastingaangifte, het opzettelijk bijdragen aan het heffen van een te laag bedrag aan belastingen, of het opzettelijk niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de in de belastingwet gestelde termijn betalen van verschuldigde belasting en deze uitspraak onherroepelijk is.
6. Tot bestuurder of commissaris van de vennootschap kunnen geen personen worden benoemd die hebben verklaard dat zij in een andere lidstaat een bestuursverbod opgelegd hebben gekregen op een of meer van de gronden genoemd in lid 5, voor de duur van het in die andere lidstaat opgelegde bestuursverbod.

B

Artikel 176 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
  2. Voor de toepassing van artikel 175a lid 1 kan, in afwijking van de eerste volzin van lid 1, de akte van oprichting van de vennootschap worden verleden in de Engelse taal.
  3. Voor de toepassing van artikel 175a lid 1 wordt aan de eis van een schriftelijke volmacht als bedoeld in de tweede volzin van lid 1 voldaan indien de volmacht elektronisch is verleend als bedoeld in artikel 53f van de Wet op het notarisambt.

C

Aan artikel 191a wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. In afwijking van lid 1 kan bij oprichting bij elektronische notariële akte geen andere inbreng dan in geld overeen worden gekomen.

Artikel II

De Wet op het notarisambt wordt als volgt gewijzigd:

Na artikel 53 wordt een titel ingevoegd, luidende:

Titel Va. De elektronische notariële akte

Artikel 53a

Voor de toepassing van deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

*eid*as-verordening: verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PbEU 2014, L 257);

elektronisch identificatiemiddel:

- a. een elektronisch identificatiemiddel dat is uitgegeven op grond van een stelsel voor elektronische identificatiemiddelen met betrouwbaarheidsniveau hoog als bedoeld in artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening; of
- b. een elektronisch identificatiemiddel dat is uitgegeven in een andere lidstaat van de Europese Unie op grond van een stelsel voor elektronische identificatiemiddelen met

betrouwbaarheidsniveau hoog als bedoeld in artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening, en dat ten behoeve van de grensoverschrijdende authenticatie is erkend overeenkomstig artikel 6, eerste lid, van de eidas-verordening;

elektronische notariële akte: de notariële akte, bedoeld in artikel 53b;

richtlijn 2017/1132/EU: richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht (PbEU 2017, L 169);

richtlijn 2019/1151/EU: richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186);

systeem voor gegevensverwerking: het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d.

Artikel 53b

Deze titel is van toepassing op de notariële akte van oprichting van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, bedoeld in artikel 175, tweede lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indien de vennootschap wordt opgericht bij elektronische notariële akte als bedoeld in artikel 175a, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 53c

1. Het bestuur van de KNB wijst een model aan als bedoeld in artikel 13 nonies van richtlijn 2017/1132/EU in ten minste een officiële taal van de Unie die zoveel mogelijk grensoverschrijdende gebruikers grotendeels begrijpen.
2. Het model, bedoeld in het eerste lid, wordt ter beschikking gesteld door middel van een openbaar toegankelijk door de KNB beheerd informatieportaal.

Artikel 53d

1. De notaris is aangesloten op een door de KNB beheerd systeem voor gegevensverwerking.
2. Het systeem voor gegevensverwerking heeft tot doel de totstandkoming van een elektronische notariële akte mogelijk te maken.
3. Binnen het systeem voor gegevensverwerking worden persoonsgegevens, waaronder het burgerservicenummer verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor een goede uitvoering van deze wet en op deze wet berustende bepalingen.
4. Het systeem voor gegevensverwerking biedt in ieder geval de mogelijkheid tot:
  - a. het ondertekenen van de elektronische notariële akte;
  - b. de identificatie van partijen, getuigen, tolken en gevolmachtigden door middel van een elektronisch identificatiemiddel en de verificatie van hun identiteit;
  - c. het tot stand brengen van een directe beeld- en geluidverbinding tussen de verschijnende personen, getuigen en de notaris, die een natuurgetrouwe weergave biedt van wat zich op dat moment afspeelt in de ruimtes waarin de verschijnende personen, getuigen en de notaris zich bevinden;
  - d. het ondertekenen van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f, eerste lid;
  - e. het online betalen door middel van een online betaaldienst die voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 13 sexies van richtlijn 2017/1131/EU;
  - f. het verzamelen van de gegevens, bedoeld in artikel 3, vierde lid, van richtlijn 2019/1151/EU.
5. Het systeem voor gegevensverwerking:
  - a. is betrouwbaar;
  - b. is beveiligd tegen onbevoegd gebruik;
  - c. voldoet aan de meest recente internationale en nationale standaarden; en

- d. stelt de partijen, getuigen, tolken en gevolmachtigden en de notaris in staat te voldoen aan de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de elektronische notariële akte en de totstandkoming hiervan.
6. Bij verordening worden nadere regels gesteld ten aanzien van het systeem voor gegevensverwerking, in ieder geval ten aanzien van de vereisten, bedoeld in het vijfde lid.

Artikel 53e

1. De ondertekening, bedoeld in artikel 37, tweede lid, eerste volzin, van een elektronische notariële akte vindt plaats via het systeem voor gegevensverwerking door het gebruik van een elektronische handtekening.
2. Bij verordening worden nadere regels gesteld ten aanzien van de elektronische handtekening, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 53f

1. Een volmacht tot medewerking aan een elektronische notariële akte wordt ten overstaan van de notaris die de elektronische notariële akte passeert, via het systeem voor gegevensverwerking verleend aan een onder diens verantwoordelijkheid werkzame persoon. De artikelen 53e en 53g zijn van overeenkomstige toepassing.
2. De elektronische volmacht waaraan verschijnende personen hun bevoegdheid ontleen als bedoeld in het eerste lid wordt aan de akte gekoppeld.

Artikel 53g

1. In afwijking van artikel 39, eerste lid, tweede volzin, stelt de notaris de identiteit van de personen die voor hem verschijnen vast aan de hand van een elektronisch identificatiemiddel via het systeem voor gegevensverwerking. Personen en getuigen kunnen aan de notaris verschijnen door het gebruik van een directe beeld- en geluidverbinding als bedoeld in artikel 53d, vierde lid, onderdeel c.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de notaris in een individueel geval om de fysieke aanwezigheid van de partijen bij de akte verzoekt omdat hij redenen heeft om te vermoeden dat identiteitsfraude is gepleegd met het oog op de verificatie van de identiteit, en dit gerechtvaardigd is vanwege redenen van algemeen belang, namelijk het voorkomen van identiteitsmisbruik of – wijziging als bedoeld in artikel 13ter, vierde lid, van richtlijn 2017/1131/EU.
3. Het eerste lid, tweede volzin, is niet van toepassing indien de notaris in een individueel geval om de fysieke aanwezigheid van de partijen bij de akte verzoekt omdat hij redenen heeft om te vermoeden dat de regels inzake handelingsbekwaamheid en vertegenwoordigingsbevoegdheid niet worden nageleefd, en dit gerechtvaardigd is vanwege redenen van algemeen belang, namelijk het waarborgen van de regels inzake de handelingsbekwaamheid van partijen en hun bevoegdheid om een vennootschap te vertegenwoordigen als bedoeld in artikel 13 octies, achtste lid, van richtlijn 2017/1131/EU.

Artikel 53h

1. De plaats waar de elektronische notariële akte is verleden, bedoeld in artikel 40, tweede lid, onderdeel e, is de plaats op het grondgebied van Nederland waar de notaris voor wie de elektronische notariële akte wordt verleden zich bevindt.
2. De vermelding van het tijdstip van de ondertekening van de akte door de notaris, bedoeld in artikel 40, derde lid, vindt plaats door het gebruik van een gekwalificeerde elektronische tijdstempel als bedoeld in artikel 3, onderdeel 34, van de eidas-verordening.

Artikel 53i

1. In afwijking van artikel 41, tweede lid, wordt de inhoud van de elektronische notariële akte, van de elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en van overige elektronische bijlagen, duurzaam gesteld in een bij verordening aan te wijzen documentstandaard, die de betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid en de beschikbaarheid van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden. De aanwijzing vindt ten minste iedere vijf jaar plaats.
2. Indien conversie van de inhoud van een verleden elektronische notariële akte, van een verleende elektronische volmacht, bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en van overige elektronische bijlagen naar een andere documentstandaard noodzakelijk is om de duurzaamheid hiervan te waarborgen vindt conversie hiervan plaats naar een bij verordening aan te wijzen andere documentstandaard. Bij verordening worden regels gesteld over de wijze waarop deze conversie plaatsvindt. Na conversie is de elektronische notariële akte waarvan de inhoud is gesteld in de daartoe aangewezen documentstandaard de minuut van deze elektronische notariële akte.
3. In afwijking van artikel 12, eerste en tweede lid, bewaart de notaris minuten van elektronische notariële akten die tot zijn protocol behoren, elektronische volmachten bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en overige elektronische bijlagen bij de KNB. De KNB heeft geen inzage in de in de eerste volzin bedoelde minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten en overige elektronische bijlagen.
4. In afwijking van artikel 12, derde lid, worden bij verordening nadere regels gesteld ten aanzien van het bij de KNB bewaren van minuten van elektronische notariële akten, elektronische volmachten, bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en overige elektronische bijlagen, alsmede regels met betrekking tot de wijze waarop de toegang van de notaris tot zijn protocol is gewaarborgd.

Artikel 53j

1. Artikel 43, derde lid, tweede volzin en vierde lid, derde volzin en artikel 45, eerste lid zijn niet van toepassing op de elektronische notariële akte.
2. Ten aanzien van artikel 43, vierde lid, vijfde volzin, geldt dat met het aanbrengen van het uur en de minuut van die ondertekening wordt gelezen het aanbrengen van het gekwalificeerde elektronische tijdstempel als bedoeld in artikel 53h, tweede lid.
3. Artikel 45, tweede lid, is van toepassing, met dien verstande dat ten aanzien van de tweede volzin de notaris niet een aantekening op de oorspronkelijke akte stelt, maar een aantekening aan de oorspronkelijke akte koppelt onder vermelding van datum en repertoriumnummer van dit proces-verbaal.
4. Artikel 52, tweede en derde lid, is niet van toepassing op de elektronische handtekening, bedoeld in artikel 53e, eerste lid.

Artikel 53k

Onverminderd artikel 55, eerste lid, worden de vergoedingen voor de oprichting van een besloten vennootschap langs elektronische weg als bedoeld in artikel 175a, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter uitvoering van artikel 13 quinquies van richtlijn 2017/1132/EU, op niet discriminerende wijze toegepast.

Artikel III

Indien het bij koninklijke boodschap van 19 juni 2018 ingediende voorstel van wet Algemene regels inzake het elektronisch verkeer in het publieke domein en inzake de generieke digitale infrastructuur (Wet digitale overheid) (Kamerstukken 34972) tot wet is of wordt verheven en artikel 9 van die wet:

- a. eerder in werking treedt of is getreden dan artikel II, onderdeel A van deze wet, wordt in artikel II, onderdeel A, in artikel 53a, in de definitie van "elektronisch identificatiemiddel", in onderdeel a, na "artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening" ingevoegd "en is aangewezen of erkend op grond van artikel 9 van de Wet digitale overheid";
- b. later in werking treedt dat artikel II, onderdeel A, van deze wet, wordt in artikel 53a van de Wet op het notarisambt, in de definitie van "elektronisch identificatiemiddel", in onderdeel a, na "artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening" ingevoegd "en is aangewezen of erkend op grond van artikel 9 van de Wet digitale overheid".

Artikel IV

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister voor Rechtsbescherming,

Notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op woensdag 23 maart 2022, aanvang 13.00 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Arief van Rhee en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: de heer mr. Christ-Jan van Haperen en mevrouw mr. Miranda Heemskerk
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Ingeborg Braun en mevrouw mr. Jane de Vries
- namens de ring Limburg: de heer mr. Raymond Voncken
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Jasper Nobel en de heer mr. Koen van den Berg
- namens de ring Noord-Holland: mevrouw mr. Sylvia Kolk en
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Jan Janssens en de heer mr. Franc Wilmink
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Barbara van Kampen
- namens de ring Overijssel: mevrouw mr. Margreet Procee-Geelhoed en
- namens de ring Rotterdam: mevrouw mr. Jolande van Loon en de heer mr. Gijsbert van Wingerden
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- namens het bestuur van de KNB: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Aart Barkey Wolf, mevrouw mr. Isabelle Cox, de heer mr. Ed Engelen, mevrouw mr. Annette van der Klooster, de heer mr. Bart Versteeg en mevrouw mr. Marieke van der Werf-Schoonhoven;
- namens het bureau van de KNB: de heer dr. Hendrik Edeler, de heer mr. Willem Geselschap, de heer mr. Hans Kuijpers en de heer Hens Meengs;
- als toehoorders: de heer mr. Thijs Flokstra, de heer Jeroen Ouendag MSc.(agendapunt 8a.), de heer mr. Freerk Volders (CvA) en mevrouw drs. Jimke Roos (secretaris).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering die voor het eerst sinds de coronapandemie weer fysiek wordt gehouden. Het streven is vergaderingen fysiek te blijven houden. Hybride vergaderingen kosten bijna 2.000 EUR extra per vergadering, de leden worden daarom verzocht zoveel mogelijk fysiek aanwezig te zijn.

De voorzitter deelt een aantal zaken mee:

- Alleen ten behoeve van de notulen wordt een geluidsopname gemaakt; de aanwezigen worden opgeroepen geen eigen opnamen te maken, conform de GDPR.
- Voorzitterscalls worden op donderdagen gehouden, de vrijdagen worden als back-up aangehouden.
- De heer Barkey Wolf is voor het laatst aanwezig bij de ledenraadsvergadering.
- Tegen de voortzetting van de notulen in zakelijke vorm is geen bezwaar gemaakt.

2. Vaststellen agenda

Aan het eind van agendapunt 6 komen in beslotenheid de volgende onderwerpen aan de orde: Nobilex, NotarisID en de notulen van het besloten deel van de vorige vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Inventariseren rondvraag

Naar aanleiding van de ringvergaderingen zijn de rondvragen schriftelijk geïnventariseerd.

Aan de orde worden gesteld: SYVAS, archiefbeheerregels, negatieve rente, legaliseren op afstand, UBO-register, nabestaandendesk, beleidsregel uitbetaling, pensioenbijdrage, poortwachtersvergoeding, modelbrief inzake Didam-arrest, beleidsregel fiattering uitbetaling, de bemoeienis van ING met betaling op de derdengeldenrekening, cybersecurity verzekering en te nemen actie als cliënten zich niet in het UBO-register hebben geregistreerd.

Van de binnengekomen vragen is een overzicht gemaakt dat in iBabs is opgenomen.

Een deel van de onderwerpen wordt in de Q&A behandeld en niet in de vergadering besproken.

4. Beslispunten

4a. Herbenoeming Ed Engelen als bestuurslid KNB

2022.03.23 Notitie Voordracht bestuurslid.docx

2022.03.23 Profielschets Herbenoeming Penningmeester KNB-bestuur.docx

De heer Engelen verlaat tijdelijk de vergadering.

De ledenraad wordt verzocht in te stemmen met de herbenoeming van de heer Engelen tot bestuurslid/penningmeester voor een nieuwe termijn van drie jaar. De procedure is in de notitie uitgelegd. De vacaturecommissie heeft de heer Engelen geïnterviewd. De gebruikelijke 360° evaluatie heeft niet plaatsgevonden door wijziging in de personele bezetting bij het bureau en in de vacaturecommissie. De commissie vindt dat de heer Engelen zich enthousiast inzet voor de KNB en adviseert in te stemmen met de herbenoeming. Er worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt. De ledenraad stemt unaniem in met de herbenoeming van de heer Engelen tot penningmeester voor de periode van 1 mei 2022–1 mei 2025 (**besluit**). Na terugkeer van de heer Engelen in de vergadering bevestigt de voorzitter zijn herbenoeming voor de tweede termijn. De leden van de ledenraad feliciteren de heer Engelen.

4b. Vacature Bart Versteeg als bestuurslid KNB

De tweede termijn van de heer Versteeg loopt in oktober 2023 af. Door omstandigheden op zijn kantoor is hij genoodzaakt het bestuur vroegtijdig te verlaten. Er wordt gezocht naar een opvolger. De heer Versteeg zal ook zijn functie als plaatsvervangend voorzitter neerleggen; voor de volgende vergadering wordt de aanwijzing van zijn opvolger voor deze rol geagendeerd. Het bestuur bestaat nu uit vier notarissen en drie kandidaat-notarissen. Om die verhouding te behouden zou naar een kandidaat-notaris moeten worden gezocht, maar het bestuur geeft de voorkeur aan een notaris van een klein kantoor, mede gezien de opvolging van mevrouw Ploumen in de toekomst en de verhoudingen binnen het bestuur. De ledenraadsleden worden opgeroepen na te gaan wie geschikt is voor de functie. Voor de invulling van de vacature worden de gebruikelijke procedures gevolgd.

5. Ingekomen stukken

2022.03.23 Ingekomen stuk van dhr. Rieter - 2022-0208d aan KNB, B en LR, reactie op LR 17-11-21.doc

Naast de brief die als vergaderstuk is opgenomen, zijn twee e-mailberichten ontvangen van de heer Rieter. Het laatste bericht van hedenochtend betrof de notulen van de ledenraad. De heer Rib leest een reactie voor die door de CvA is opgesteld. Deze reactie is als bijlage bij de notulen gevoegd.

De vergadering wordt besloten verklaard en na opheffing van de beslotenheid, voortgezet.

6. Mededelingen vanuit de Commissie van Advies

2022.03.23 Mededelingen vanuit de CvA.docx

Op 2 maart 2022 heeft de CvA met het bestuur overlegd.

De beleidsregels zijn in alle ringvergaderingen besproken. De vraag over SYVAS wordt later in deze vergadering besproken.

7. Mededelingen bestuur

7a. Extra LR-vergadering: Jaarverslag 2021, bijgestelde begroting 2022, ontwerpbegroting 2023

De voorzitter kondigt aan dat op 9 mei 2022 een extra vergadering van de ledenraad wordt gehouden. Deze vergadering wordt online gehouden. De leden verzoeken de secretarissen om aankondigingen van vergaderingen niet alleen via Outlook te sturen maar ook per e-mail. Een week vóór de vergadering wordt een herinnering met een Zoom-link verstuurd.

In de extra vergadering van 9 mei 2022 zullen alleen de financiën aan de orde komen, met name de volgende onderwerpen:

- Indexering van de ledenbijdrage waarover de ALV zich moet uitspreken.
- Verhoging van de bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds omdat de kosten van de PensioenKamer oplopen. Er is een technisch voorzitter aangesteld. In het kader van de herziening van het pensioenstelsel stijgen de advieskosten de komende twee à drie jaar.
- Verhoging van de poortwachterstoelage.

De verhoging van de poortwachterstoelage komt voort uit niet eerder begrote forse kostenposten:

1. Digitaal Passeren (het vervolg op de digitale notariële akte);
2. Futurepro(o)f;
3. het onderhoud van het PEC-systeem.

De begroting wordt anderhalf jaar voorafgaand aan het jaar opgesteld, waardoor deze posten destijds niet goed konden worden begroot. Een en ander levert een kostenpost van circa 4-4,5 miljoen EUR op. Er is niet gekozen voor het interen op de reserves. Verhoging van de ledenbijdrage zou te veel vertraging opleveren omdat een verhoging pas per 1 januari 2023 kan worden doorgevoerd. De relevantie van de drie onderwerpen voor de poortwachtersrol vormen de onderbouwing voor de voorgestelde verhoging van de poortwachterstoelage. Mocht de ALV tegen de verhoging stemmen, wordt het voorstel om de ledenbijdrage met 2% te indexeren aangepast.

Naar aanleiding van een opmerking in de vorige vergadering is op Notarisnet nadrukkelijker aandacht besteed aan de verhoging van de poortwachterstoelagen. Mevrouw Heemskerk geeft

aan dat de wijze van communicatie hierover kan worden verbeterd. Het bestuur neemt dit mee als aandachtspunt.

Nu de poortwachterstoelage niet meer uit louter verschotten zal bestaan is het de vraag of de verhoging mag worden doorberekend aan de cliënten. De poortwachterstoelage wordt hierdoor minder doorzichtig en mogelijk zal het BFT vragen gaan stellen. Het bestuur mag zich niet uitspreken over hetgeen wordt doorberekend aan cliënten maar is van mening dat de genoemde drie onderwerpen passen bij het karakter van de poortwachter. Het bestuur zal dit punt aan de orde stellen in het overleg met het BFT (**actie: bestuur**). Technisch gesproken is er echter al geen sprake meer van verschotten sinds er een opslag is op de kosten van BRP en VIS. Over de poortwachterstoelage moet btw worden berekend. In een recente tuchtrecht uitspraak was bepalend of in de offerte de wijze van doorberekening van kosten duidelijk was gespecificeerd.

De ring Noord-Nederland had de indruk dat was gezocht naar argumentatie om het geld bijeen te krijgen. Het is duidelijk dat het geld nodig is en de penningmeester benadrukte zojuist dat de onderbouwing goed past in de poortwachtersfunctie van de notaris, maar andersom geredeneerd kan het tekort ook op een andere wijze worden gefinancierd. Het is mogelijk dat hierover in de ALV vragen worden gesteld.

In deze ring vroeg men zich ook af waarom er nu een jaarlijkse indexering wordt aangekondigd terwijl de algemene bijdrage in 2006/2007 voor het laatst werd geïndexeerd.

Het bestuur neemt beide opmerkingen mee ter onderbouwing van de keuzes die worden voorgelegd aan de ALV.

7b. Futurepro(o)f

2022.03.23 Notitie Future Poof_LR23mrt22.docx

Het programma Future Pro(o)f betreft het toekomstbestendig maken van het notariaat door ervoor te zorgen dat het aantrekkelijk is in het notariaat te gaan en blijven werken. De notitie geeft een update in het kader van de uitstroomproblematiek. Er wordt een exit-enquête op specifieke onderwerpen opgesteld, onderzoek gedaan naar arbeidsvoorwaarden onder meer door vergelijking met aanpalende beroepsgroepen, de beroepsopleiding wordt herzien en in het kader van job branding is een website notarisworden.nl ontwikkeld.

Gesuggereerd wordt om ook kandidaat-notarissen die overstappen naar een ander kantoor te vragen naar de reden van overstap. Het bestuur neemt deze suggestie mee.

Bij de uitstroomproblematiek speelt ook de angst voor het tuchtrecht een rol. In de regiobijeenkomsten in mei 2022 wordt hierop ingegaan. Tevens wordt een symposium over het tuchtrecht georganiseerd. De angst voor tuchtrecht is voor veel ringen herkenbaar. Het werd zelfs besproken in een landelijk notarieel studentencongres in Leiden en komt altijd aan de orde tijdens gastcolleges. Het tuchtrecht is essentieel voor de kwaliteit van het notariaat. In het kader van een weerbaar notariaat is tuchtrecht een belangrijke pijler. Fouten mogen worden gemaakt, schending van normen is echter onacceptabel.

In de ring Oost-Brabant gaf prof. mr. A.H.N. Stollenwerck een interessante presentatie over tuchtrecht.

Naast de tuchtrechtspraken die veel publiciteit behalen, is er een veelvoud van vragen en klachten bij de kamers waarvan de studenten geen weet hebben. Deze zaken zijn niet zichtbaar omdat ze niet ontvankelijk zijn, niet worden behandeld of afgedaan door de voorzitter. Aan het relativeren richting studenten zal aandacht worden besteed.

In de vergadering van de ring Midden-Nederland bespraken studenten van Vevanos “Generaties op de werkvloer”. Hierbij werden bruikbare tips gegeven om de zichtbaarheid van werkgevers (ook van kleine kantoren) te verbeteren. Daarnaast blijken ook andere zaken zoals de columns van Nebbeling een grote rol in de beeldvorming te spelen.

Er wordt voorgesteld om aan notarisworden.nl informatie toe te voegen voor herintreders en/of zijinstromers. Het bestuur neemt dit mee ter overweging.

7c. NotarisID en scanners

Het agendapunt wordt in besloten vergadering besproken.

8. Bespreekpunten

8a. Evaluatie Commissie van Advies

2022.03.23 Evaluatie werkwijze met Commissie van Advies.docx

De ledenraad wordt gevraagd of aan de notitie waarin het resultaat van de evaluatie van de CvA wordt beschreven, onderwerpen dienen te worden toegevoegd. Ook wordt aan de ledenraad gevraagd welke opties dienen te worden uitgewerkt. In de volgende vergadering zal een besluit worden genomen over het vervolg.

De CvA steunt het idee om de informatiekloof te overbruggen en de ledenraad actiever te betrekken in de perioden tussen de vergaderingen. Het is de CvA niet voldoende gelukt haar acties in die perioden bij de overige ledenraadsleden inzichtelijk te maken en de ledenraad te activeren. In de vorige evaluatie van de CvA bleek dat verbetering van de communicatie tussen de CvA en de overige ledenraadsleden nodig was. Naar aanleiding daarvan zijn tussentijdse updates via e-mail verzonden. Wellicht brengen informele contacten met andere ledenraadsleden verdere verbetering in de communicatie. Hierin hebben zowel de ledenraadsleden als de CvA een verantwoordelijkheid.

De CvA-leden zijn actiever betrokken geraakt bij de dossiers die door het KNB-bestuur worden behandeld. Over alle grote onderwerpen van de laatste twee jaar is overlegd. De CvA fungeerde als een klankbord en adviesorgaan. De toezichthoudende rol kwam minder naar voren. Doordat bestuurlijke stukken voorafgaand aan de ledenraadsvergadering met de CvA werden besproken, konden aangescherpte versies aan de ledenraad worden voorgelegd. Deze activiteit is niet zichtbaar voor de overige leden, maar leidt wel tot constructievere overleggen van de ledenraad.

De voorzitter merkt op dat de toezichthoudende rol minder nodig is als de adviesrol goed wordt uitgeoefend. Voor een meer toezichthoudende rol van de CvA is wijziging van de Wna nodig. Het enige middel dat de ledenraad heeft om vanuit de toezichthoudende rol onvrede te uiten, is uiterst zwaar: het naar huis sturen van het bestuur.

Volgens de heer Volders is er nog veel ruimte voor verbetering met betrekking tot het functioneren van de ledenraad. Het bestuur functioneert goed, maar vanuit governance bekeken heeft het bestuur nu geen goedkeuring nodig van de ledenraad voor ingrijpende besluiten. Die

goedkeuring zou de geest van het bestuur aanscherpen en zorgen voor betere kwalitatieve besluitvorming. Voor een wettelijke goedkeuringsrecht is een wijziging van de wet nodig.

De CvA ziet meerwaarde in voortzetting van de CvA ten opzichte van de diverse commissies die elk moeten worden bemand en worden beperkt tot hun eigen deelonderwerp. Een deel van de ledenraad heeft vertrouwen in de “voortuitgeschoven post” van de vijf CvA-leden die actiever zijn betrokken bij het contact met het bestuur. Als de CvA wordt voortgezet zullen in verband met de continuïteit minimaal twee of drie leden lid blijven van de CvA en zijn twee of drie nieuwe leden nodig. Voor de heren Volders en Robbers, die geen ledenraadslid meer zijn, moet opvolging worden gevonden.

De volgende opmerkingen worden gemaakt:

- Voor mevrouw Van Kampen is het duidelijk dat de CvA moet voortbestaan, onder andere omdat dat extra kennis in de ledenraad oplevert. Wel moet de communicatie tussen de CvA en de ledenraadsleden worden verbeterd. De notitie van de CvA zou niet tegelijk met de ledenraadsstukken moeten worden verstuurd. Verder zouden nieuwe ledenraadsleden kennis kunnen maken met de CvA-leden die hen wegwijs kunnen maken in de gang van zaken in de ledenraad.
- Uit de CvA-verslagen moet vooral blijken hoe met het bestuur is overlegd en welke elementen de CvA heeft toegevoegd aan de discussie.
- Volgens de heer Janssens worden de overige leden nu niet vaker of meer dan voorheen geactiveerd. De wetenschap dat de CvA overlegt met het bestuur kan leiden tot een passievere houding van ledenraadsleden.
- Wellicht kan de CvA in de voorzitterscalls haar activiteiten toelichten.
- Mevrouw Procee kreeg geen beeld van hetgeen op de achtergrond gebeurde. Toch is zij voorstander van voortzetting van de CvA onder voorwaarde dat de communicatie verbetert.
- De CvA overlegt met het bestuur over de stukken alvorens deze aan de agenda worden toegevoegd. Aan de ledenraad worden de door het bestuur met de CvA afgestemde stukken voorgelegd. Het is heel zinvol dat de ledenraad die stukken zelf ook kritisch beoordeelt.
- Mevrouw De Vries bespeurt een verschil tussen de ledenraadsleden van de ringen waarvan een lid in de CvA zit en de ledenraadsleden van de ringen die geen vertegenwoordiging in de CvA hebben. Als besloten wordt tot voortzetting van de CvA zou elk CvA-lid regelmatig met één ringvoorzitter kunnen overleggen.
- Een vast aanspreekpunt lijkt de ring Midden-Nederland handig, In de ring werd besproken om sommige zaken met de CvA in plaats van het bestuur te delen. De heer Nobel spreekt zijn waardering uit voor hetgeen de CvA ondanks de fysieke beperkingen vanwege corona heeft bereikt. Waarschijnlijk hebben deze beperkingen ook gevolgen gehad voor de communicatie.
- Het aantal van vijf CvA-leden lijkt te klein om alle ringen betrokken te houden. Informatie uit ringvergaderingen moet in ledenraadsvergaderingen worden gedeeld. De verhoudingen maken dat moeilijk. Wellicht is een iets kleinere ledenraad (hetgeen echter wettelijk niet is toegestaan) slagvaardiger.
- Het idee van de CvA is ontstaan tijdens het Ebbinge-traject als gevolg van het grote verschil van informatie tussen bestuur en ledenraad. De ledenraad werd getraind in het ophalen van informatie, vergaderen en besluitvorming. Vervolgens verscheen het rapport van de heer Stokkermans die opperde dat een nieuwe Wna nodig zou zijn vanwege de DOBV en veronderstelde dat de ledenraad te groot is om slagvaardig te kunnen optreden. De gedachte

achter de CvA was ook om te onderzoeken of een groep kleiner dan de ledenraad kon functioneren en dat eventueel in te brengen in nieuwe wetgeving. Onderdeel van het experiment was na te gaan of dat qua besluitvorming, advisering en toezicht houden mogelijk is én of er dan nog voldoende input van alle ringen is om alle informatie naar voren te brengen. Dat is nog niet uitgekristalliseerd.

- Door het experiment zijn commissies die kennis hadden over een deelonderwerp verloren gegaan. Enkele ledenraadsleden hadden een taak in een commissie. Door deelname aan een commissie werd een ledenraadslid op dat deelonderwerp extra betrokken. Die betrokkenheid is met de CvA verminderd.
- Daartegenover kan ook worden gesteld dat veel dossiers zo groot zijn dat ze in elkaar overlopen en de diverse commissies overstijgen. Overwogen kan worden om portefeuilles in de CvA te creëren.

Op voorstel van de heer Voncken zullen naast de ringvoorzitters ook de afgevaardigden voor de voorzitterscalls worden uitgenodigd voor het geval de voorzitter is verhinderd (**actie: bureau**).

(De vergadering wordt geschort voor een pauze)

De voorzitter informeert het bestuur naar hun ervaring met de CvA. Het bestuur ziet de ledenraad als een orgaan waar slagvaardigheid ontbreekt. Dit ligt aan de organisatie, niet aan de mensen. De CvA heeft geprobeerd de informatievoorsprong van het bestuur in te halen. Dat laatste is onmogelijk, maar valt niemand te verwijten. Als de CvA wordt voortgezet zou daarvoor een oplossing moeten worden gevonden. De informatie van het bestuur wordt halverwege tussen twee ledenraden gedeeld; eerder in het proces is het te vroeg om informatie te delen.

Zoals de heer Van Rhee aangaf mist het bestuur de technische commissies die inhoudelijk beter waren geïnformeerd omdat de commissieleden meer gericht waren op het betreffende onderwerp. Het bestuur kon zaken beter delen en de commissies konden beter controleren en meedenken dan de veel breder georiënteerde CvA.

Het bestuur pleit niet voor beëindiging van de CvA maar vindt het wenselijk de inrichting daarvan in combinatie met commissies te heroverwegen.

De heer Versteeg mist de ICT-commissie. Deze commissie verdiepte zich in de projecten waaraan het bestuur werkte en fungeerde als een klankbordgroep vanuit de ledenraad. Dat de CvA dat minder doet hangt vermoedelijk samen met de taakopvatting van de CvA, dat de CvA ook toezichhoudend is. De huidige situatie waarin de CvA aangeeft geen informatie te willen krijgen als die niet voor de ledenraad nodig is, is een verschraling ten opzichte van de situatie met de ICT-commissie.

Er wordt opgemerkt dat als de CvA als toezichthouder wordt behouden, niet veel extra instrumenten nodig zijn. De ledenraad heeft immers het meest vérgaande instrument (het wegsturen van het bestuur) in handen. Hieronder vallen alle andere instrumenten; de ledenraad kan het bestuur bevragen, afkeuring uitspreken en waarschuwen.

De ICT-commissie werd ingesteld toen de ledenraad minder geïnteresseerd was in ontwikkelingen binnen ICT. Vanwege de forse budgettaire consequenties die nu aan ICT zijn verbonden, is het belang van de ledenraad om goed geïnformeerd te zijn, groter.

De heer Rib stelt voor om binnen de CvA twee of drie leden aan te stellen voor de ICT-commissie en twee of drie leden voor de financiële commissie. Ook voor Futurepro(o)f en de hernieuwing van de Wna zouden commissies binnen de CvA kunnen worden gevormd. De heer Van Rhee stelt zich beschikbaar voor de commissie Futurepro(o)f.

De heer Ouendag vat samen dat de discussie de communicatie tussen de commissies en de rest van de ledenraad betreft die volgens een aantal mensen moet worden verbeterd. Daarbij wordt verwezen naar de oude commissies. Bedacht moet worden dat met name de ICT-commissie heeft geopereerd in een periode waarin Nobilex nog geen rol speelde en in NotarisID nog niet was geïnvesteerd. Daardoor moeten wellicht andere eisen aan een commissie worden gesteld. De terugkoppeling vanuit de commissies naar de rest van de ledenraad was minimaal. De commissie liet de communicatie over sommige onderwerpen soms over aan het bestuur. Tegen het opsplitsen van de veel te grote portefeuille van de CvA is geen bezwaar, maar voor de doelstelling om de rest van de ledenraad te informeren over activiteiten, moet een andere oplossing worden bedacht. Mede gezien het risico dat de heer Janssens schetste met betrekking tot de passieve houding van de ledenraad.

De commissie Leemrijse zal enkele ideeën uitwerken. In de vergadering van 23 mei 2022 zal daarover worden gestemd. Aan de commissie bestaande uit mevrouw Trouw, de heren Engelen, Ouendag en Kuijpers en de voorzitter, worden mevrouw Ploumen vanuit het bestuur, de heer Van Haperen vanuit de CvA en mevrouw Roos toegevoegd. Voorgesteld wordt ook een ledenraadslid die het contact met de CvA mist toe te voegen, zodat de commissie dan breed genoeg is. Dit zou mevrouw Trouw kunnen zijn. Aangezien zij niet aanwezig is, wordt zij na de vergadering gevraagd deel te nemen aan de commissie. (**actie: commissie Leemrijse**).

De heer Ouendag verlaat de vergadering.

8b. Beleidsregels uitbetalingen en nevenfuncties

2022.03.23 Voorlegger Notitie ledenraad Financiële regelgeving_LR23mrt22.docx

2022.03.23 Beleidsregel fiattering uitbetalingen_BIJLAGE 2_LR23mrt22.docx

2022.03.23 Beleidsregel nevenfuncties_BIJLAGE 1_LR23mrt22.docx

Naar aanleiding van de opmerkingen in de volgende vergadering zijn de conceptbeleidsregels aangescherpt.

Beleidsregel uitbetalingen

- De situatie dat de notaris bij volmacht kan beschikken over nalatenschapsrekeningen zal worden bekeken maar staat feitelijk los van de fiattering uitbetaling derdengeldrekeningen.
- In de ring Overijssel vrezen enkele kleinere kantoren en kantoren met kleine vestigingen dat de beleidsregel tot problemen zal leiden. Kantoren kunnen afwijken van de beleidsregel indien dit wordt onderbouwd. In de ring wordt gevreesd dat de hoofdregel op termijn wordt dat een ander dan de behandelaar betalingen moet klaarzetten, dat notarissen de betaling moeten uitvoeren en dat de huidige regel geldt voor een overgangperiode. Mevrouw Ploumen benadrukt dat er geen sprake is van een overgangperiode. Er is juist

bewust gekozen voor een werkbare situatie voor de kleine kantoren waarbij een verklaring volstaat dat men de komende periode niet kan voldoen aan de beleidsregel. De tekst van punt vijf zal worden aangepast (**actie: bestuur**).

- De heer Janssens merkt op dat in de beleidsregel zelf sprake lijkt te zijn van een zesogen-principe maar in de toelichting van een vierogenprincipe met een behandelaar die stukken opstelt en fiatteert en iemand anders die de betaling verricht. In punt drie wordt echter gesproken dat weer een andere behandelaar (indien een kandidaat moet deze met de waarneming zijn belast) de betaling kan klaarzetten. Onduidelijk is hoe een behandelaar de nota die deze heeft gemaakt moet fiatteren. Gevraagd wordt hoe een en ander zich verhoudt tot artikel 25 van de Wna dat vermeldt dat exclusief de notaris de beschikking over de derdengelden heeft.
Mevrouw Ploumen legt uit dat de beleidsregel is gebaseerd is op het artikel 25 Wna waarin staat dat de notaris verantwoordelijk is voor de betaling. Uit incidenten uit het verleden en ter voorkoming van toekomstige incidenten is het vierogenprincipe voortgevloeid. De beleidsregel vult artikel 25 Wna aan en betekent niet dat de voorgestelde procedure niet mag worden gevolgd. Het voorstel is gedaan om de zorgvuldigheid te betrachten en dat de beroepsgroep zelf initiatieven tot verbetering neemt.
Inderdaad is er sprake van een vier- of zesogenprincipe voor de uitvoering van de beleidsregel maar bij onvoldoende personeelsbezetting is er ruimte voor een andere, weloverwogen en zorgvuldige werkwijze. Bij sommige kantoren zijn zelfs acht ogen betrokken bij een uitbetaling. De heer Janssens vindt de zorgvuldigheid met vier ogen voldoende gewaarborgd en een verplichting van zes of acht ogen te ver gaan. Ook in de ring Overijssel was een ruime meerderheid voor het vierogenprincipe.
- Mevrouw Van Kampen legt de beleidsregel zo uit dat de notaris de door de boekhouder opgestelde nota fiatteert. Verwarrend is dat er in de toelichting sprake is van het vierogen-principe terwijl het eigenlijk om zes ogen gaat.
- In de ring Amsterdam stemden de leden in met de invoering van de beleidsregel.
- In de ring Midden-Nederland vroeg men zich af of de in artikel 2 genoemde kandidaat-notaris per se de waarneming moest hebben.
- Het bestuur zal de beleidsregel nogmaals op het juiste gebruik van het vier- en zesogen-principe beoordelen (**actie: bestuur**).

Beleidsregel nevenfuncties

- De ring Gelderland vraagt of registratie nodig is als men optreedt als notaris-executeur dan wel gevolmachtigde op basis van een (levens)testament, of privé executeur-testamentair. Het bestuur stelt zich op het standpunt dat men zich dan niet hoeft te registreren omdat het valt binnen de privésfeer en geheimhouding. Dit wordt verduidelijkt in de beleidsregel.
- Niet duidelijk is of het uitgangspunt dat men geen functie aanvaardt als enige bestuurder van een organisatie, alleen geldt als men met gelden van derden in aanraking komt of voor alle nevenfuncties. Mevrouw Ploumen benadrukt dat men niet alléén over gelden van derden moet kunnen beschikken. Belangrijk is dat er een controle is, zoals een kascommissie. Dit zal worden verduidelijkt in de tekst.
- In de ring Overijssel voelt men zich beperkt door de voorwaarde van naleving van procedures waardoor men niet meer in bijvoorbeeld schoolbesturen kan plaatsnemen. Bepaalde procedures worden in dergelijke besturen vaak niet strikt nageleefd, maar dit blijkt meestal

pas als men al deel uitmaakt van het bestuur. Mevrouw Ploumen geeft aan dat in dergelijke besturen maatregelen moeten worden genomen of men het bestuur moet verlaten indien geen verbetering optreedt.

- Mevrouw Ploumen bevestigt dat voor het vermogensbeheer van bijvoorbeeld een ouder melding en verantwoording in de boekhouding van de kantoororganisatie niet nodig zijn.
- Het bestuur zal terugkomen op de tekst van punt drie.
- Het bestuur zal de beleidsregels nogmaals op leesbaarheid nalopen (**actie: bestuur**).

9. Notulen

2022.03.23 Conceptnotulen vergadering d.d. 02-02-2022.docx

2022.03.23 Actiepuntenlijst.docx

2022.03.23 Vraag en antwoord n.a.v. ledenraad 2 februari 2022 _LR_2022.03.23-2.docx

9a. Notulen LR-vergadering d.d. 2 februari 2022, actiepuntenlijst en Q&A

9b. Notulen besloten deel LR-vergadering d.d. 2 februari 2022

De vergadering wordt besloten verklaard. Na heropening van de vergadering worden alle notulen vastgesteld, inclusief de besloten notulen met inachtneming van één wijziging.

Het is de bedoeling de notulen en Q&A binnen twee weken na de vergadering te verspreiden hetgeen de opvolging van actiepunten zal verbeteren. De aanwezigen worden hiermee in een eerder stadium in de gelegenheid gesteld om aan te geven of de inhoud van de notulen correct zijn.

10. Rondvraag

Het bestuur heeft nog geen afspraken kunnen maken met de goede doelen over de negatieve rente. In het overleg van volgende week met NVB zal het bestuur het weer ter sprake brengen; verwacht wordt dat zal aangeven dat de banken dat zelf zullen bepalen.

Tijdens de COVID-crisis is gebleken dat het legaliseren op afstand onder bepaalde omstandigheden beter functioneert dan het doorverwijzen van de cliënt met een volmacht naar een andere notaris die de echtheid van de handtekening bevestigt. Het bestuur zal onderzoeken of van de online mogelijkheid permanent gebruik kan worden gemaakt (**actie: bestuur**).

Het Inschrijven van een enig aandeelhouder in het UBO-register is ingewikkeld terwijl de aanmelding van dezelfde enig aandeelhouder in het Handelsregister geen probleem is; voor de registratie als UBO moeten veel documenten worden bijgevoegd. Dit heeft niets met foutmeldingen te maken.

De ministeries van Financiën en J&V deelden mee dat notarissen vanaf 27 maart 2022 geen nieuwe zakelijke relatie mogen aangaan met een UBO-registratieplichtige die niet is geregistreerd. Met bestaande klanten zonder UBO-registratie mag men zaken blijven doen. In de wetenschap dat minder dan 25% aan de UBO-registratieverplichting heeft voldaan en er met veel te weinig middelen wordt gehandhaafd en verbetering niet te verwachten is, ontstaat voor het notariaat een groot probleem. Bovendien is er nu sprake van een wachttijd van 30 dagen door meer dan 200.000 verzoeken op 21 maart 2022. Het bestuur hoopt hiervoor snel een oplossing te vinden en zal hierover publiceren op Notarisnet (**actie: bestuur**). Niet bekend is of de problemen ook voor andere dienstverleners gelden.

De Nabestaandendesk van de Rabobank is slecht bereikbaar en geeft zelden een antwoord op een vraag wat de afwikkeling van nalatenschappen belemmert. Het bestuur zal proberen een afspraak te maken met de bank en erop terugkomen (**actie: bestuur**).

Op Notarisnet is een modelbrief inzake het Didam-arrest verschenen. Een hoogleraar wijst echter zijn cursisten erop de brief niet te gebruiken omdat daarmee wordt aangegeven dat men in het verleden ernstig in gebreke is gebleven. Overheidsinstanties moeten als zij een perceel grond (willen) verkopen of hebben verkocht alle geïnteresseerden gelijk behandelen en mag niet snel met één van hen een koopcontract sluiten. Vóór het arrest zijn koopakten gesloten door overheidsinstellingen voor gronden die nu moeten worden geleverd. Een notaris die moet weten of de overheden aan de voorwaarden hebben voldaan kan daarvoor de modelbrief gebruiken. Daarin wordt de gemeenten gevraagd of zij de voorwaarden van het Didam-arrest hebben gevolgd en zo niet, aan te geven waarom dat niet nodig zou zijn. Het bestuur gaat onderzoeken welke argumenten de hoogleraar hanteert. Andere hoogleraren hebben een andere mening. Als een gemeente zich niet aan het gelijkheidsbeginsel heeft gehouden kan de akte nietig zijn en mag een notaris daaraan niet meewerken.

Op Notarisnet stond een bericht dat een notaris niets over de UBO mag verklaren, maar banken laten cliënten weten dat zij alleen met een notariële UBO-verklaring een rekening kunnen openen. Dat deze UBO-verklaring niet door de notaris wordt afgegeven leidt tot problemen bij de cliënten. Dit onderwerp zal worden meegenomen in het overleg met de NVB (**actie: bestuur**).

Een notaris zou van Argenta een groot hypotheekbedrag voor een transactie ontvangen op de derdengeldenrekening maar de ING vroeg om verantwoording vanwege de Arabisch klinkende achternaam van de client. Daarvan was de notaris niet gediend en het duurde langer dan anders voor hij de transactie kon passeren. De heer Van Wingerden vraagt of anderen dezelfde ervaringen hebben opgedaan.

Mevrouw Ploumen is niet van een soortgelijke casus op de hoogte maar banken stellen wel degelijk vragen over transacties en geldstromen. De Rabobank dreigt met sluiting van de rekening als notarissen vragen niet willen beantwoorden. Het bestuur overlegt hierover al sinds mei 2021 met de NVB, de toezichthouder van de banken, het BFT en J&V. Vragen die de notaris niet wil beantwoorden worden voorlopig doorgeleid naar het BFT die de transactie beoordeelt maar gezocht wordt naar een permanente oplossing zodat banken geen informatie kunnen eisen die de notaris niet kan geven vanwege de geheimhouding.

Een lid van de ring Rotterdam vroeg of er leden zijn die zich bedreigd voelden bij het verrichten van transacties waarbij mogelijk Russische belangen zijn gemoeid en of het bestuur deze leden in die omstandigheden enige back-up kan geven. Het bestuur is hiermee bezig. Op Notarisnet staat informatie over de sanctieregels en lijsten maar er leven veel vragen. Op Notarisnet zal een pagina over sancties en veel gestelde vragen komen. Op dit moment worden veel Russen die een transactie willen doen en niet op de sanctielijst voorkomen geweigerd bij notariskantoren. De KNB kan richting geven maar de notaris zelf blijft verantwoordelijk. De KNB heeft nog niet gehoord van bedreigingen. Op de site zullen voorbeelden met betrekking tot de toepassing van sancties worden geplaatst maar er is veel grijs gebied. Mevrouw Ploumen en de heren Flokstra en Sjerps kunnen worden benaderd met vragen en voor informatie. Merkbaar is dat verzoeken

voor het passeren van akten nu meer in den lande worden gedaan. Het overmaken van geld en het versturen van documenten naar Rusland is niet meer mogelijk.

Mevrouw Ploumen heeft begrepen dat cybersecurity vanaf 1 januari 2023 wordt losgekoppeld van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en apart moet worden verzekerd waarbij kantoren aan strikte voorwaarden moeten voldoen en de IT goed moeten beveiligen.

Het bleek de heer Van Rhee dat de in de ring Amsterdam bij de recente hack getroffen kantoren niet veel aan de verzekering hadden; de proactieve houding van de KNB bood meer steun. Het bestuur verzoekt de ringvoorzitters in de volgende ringvergadering de wenselijkheid van een collectieve cybersecurity verzekering te bespreken en het resultaat daarvan terug te koppelen naar het bestuur (**actie: ringvoorzitters**). Het bestuur zal de mogelijkheden van een collectieve verzekering onderzoeken dan wel informatie verzamelen over de eisen waaraan kantoren moeten voldoen. Op Notarisnet wordt een poll geplaatst. Het onderwerp wordt voor de volgende vergadering geagendeerd onder “Mededelingen bestuur”.

In de ring Rotterdam gaven de meeste leden eerder de voorkeur aan een individuele verzekering maar nu de dekking uit de beroepsaansprakelijkheidsverzekering verdwijnt is er sprake van een andere situatie. Het bestuur zal een korte notitie voegen bij de stukken voor de volgende ledenraadsvergadering (**actie: bestuur**).

De overige per e-mail ingediende vragen zijn bij de bespreking van het relevante onderwerp gaande de vergadering beantwoord.

11. Sluiting

De zittingstermijn van heer Barkey Wolf als KNB-bestuurslid komt ten einde. Namens de ledenraad wordt hij bedankt voor zijn inspanningen in de afgelopen zes jaar.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 16.30 uur.

Goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2022.

Bijlage bij agendapunt 5

Geachte leden van de ledenraad,

De CvA heeft kennisgenomen van de twee e-mails van de heer Rieter, zoals deze zijn opgenomen onder agendapunt 5. Ingekomen stukken. Vanuit de CvA willen wij een reactie geven op de belangstelling van deze oud-collega.

Wij waarderen de betrokkenheid van de heer Rieter bij de ledenraad en de onze activiteiten. Het is duidelijk dat het welbevinden van de leden en de KNB hem aan het hart gaat en dat hij zich hiervoor graag inzet.

Wij zijn echter van mening dat zijn betrokkenheid en de mate waarop de heer Rieter invloed wil uitoefenen op het beleid, doorschieten. De heer Rieter is niet meer in de positie om directe invloed op het beleid uit te oefenen. Door de hoeveelheid van zijn reacties vergt het reageren op zijn mening veel tijd, die wij liever zouden spenderen aan het vormen van onze eigen reactie op de beleidslijnen die het bestuur uitzet. Door zijn insteek, die wij vaak als negatief kritisch en dwingend ervaren, geeft hij ons geen ruimte om hem aan te horen en zijn feedback mee te laten wegen in onze eigen reactie. Wij voelen ons eerder gedwongen onszelf te verdedigen.

Wij bezien zijn reacties en wegen dit af tegen het belang van de KNB. Zijn verzoek om de vergadering digitaal open te stellen hebben wij dan ook overwogen, maar wij vinden de kosten die wij hiervoor moeten maken (€ 1.800) niet in verhouding staan met het toevoegen van één toehoorder aan de vergadering. Een ieder is uitgenodigd om de vergadering fysiek bij te wonen.

De leden van de ledenraad zijn gekozen vanuit de ringen en vertegenwoordigen daarmee de achterban. Wij genieten het vertrouwen van onze ringleden en wij vervullen onze rol naar eer en geweten. Vanzelfsprekend staan wij open voor aanbevelingen, maar het is aan ons hoe we daarmee omgaan.

Wij verzoeken de heer Rieter dan ook met klem om zijn berichtgeving richting de ledenraad en de individuele leden te matigen en zich terughoudender op te stellen. Wij wensen in de ledenraad open te discussiëren.

Vergadernotitie ledenraad– Vraag en antwoord

Datum 6 april 2022
Agendapunt : 3. Rondvragen
Onderwerp : *Vragen ledenraad van 23 maart 2022 beantwoord door het bestuur*
Van : Bestuur KNB

Status : **X ter informatie** ter bespreking ter beslissing

Tijdens de ledenraadsvergadering van 23 maart 2022 heeft de ledenraad een aantal vragen gesteld aan het bestuur. Bijgaande de vragen en antwoorden.

1. Poortwachterstoelage

Vraag:

Hoe zit het met de beschotting c.q. afdracht BTW van de toeslagen naar cliënten?

Antwoord:

De notaris hoeft alleen dan geen BTW in rekening te brengen als verschotten één op één worden doorberekend aan cliënt. De kosten voor BRP en VIS worden verhoogd met de poortwachterstoelage waardoor over deze voorschotten in zijn geheel BTW moet worden berekend en afgedragen.

2. Syvas

Vraag:

Het is niet meer mogelijk om via Syvas Europese verklaringen van erfrecht in te schrijven. Ik passeer deze veel en loop nu tegen het probleem aan dat ik Nederlands onroerend goed dus niet meer op naam van de erfgenamen kan zetten. Anders dan cliënten onnodige kosten te laten maken door een gewone verklaring van erfrecht op te maken en deze in te schrijven. Verzoek om dit mee te nemen in het overleg met het kadaster?

Antwoord:

Antwoord: de KNB heeft het probleem met Europese verklaringen van erfrecht ter tafel gebracht in het overleg over Syvas. Het Kadaster heeft dit op hun issuelijst gezet en komt met een oplossing. Het streven is om die op korte termijn beschikbaar te maken.

3. Syvas

Vraag:

Er is wat ongenoegen onder de leden van Ring Noord-Holland over Syvas. Zij hebben in de indruk dat de KNB niet betrokken is geweest, net als destijds bij KIK het geval was. Is dit een juiste constatering? Tevoren inspraak hebben zou zeer gewenst zijn.

Antwoord:

De KNB is door het Kadaster geïnformeerd over de aanleiding en de opzet van Syvas via het Kernoverleg, het SYVAS afstemoverleg en het Portfolio overleg KNB-Kadaster. Waar dat relevant leek heeft de KNB via haar vertegenwoordiging aanvullende vragen gesteld en in sommige gevallen een separaat overleg opgezet. Over de wijze waarop de diverse notariële softwareleveranciers de aansluiting op Syvas hebben gerealiseerd heeft de KNB geen inzicht. Dit is een zaak van de softwareleveranciers. Dit geldt ook voor de door het Kadaster opgezette klankbordgroep waar notarissen aan deelnamen. De implementatie van Syvas is voor sommige gebruikers de trigger om contact te zoeken met de KNB om door hen ervaren problemen te melden. Waar het gaat om problemen die eerder nog niet herkend of opgelost zijn heeft de KNB overleg geïnitieerd om met het Kadaster om tot aanvaardbare oplossingen te komen.

4. UBO

Vraag:

De minister van Financiën heeft mede (namens de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Economische Zaken en Klimaat) laten weten dat er geen reden is om de UBO- registratieplicht uit te stellen. Er lijken 2 stromingen te zijn over of je wel of niet mag meewerken als de UBO niet ingeschreven is. Wat is het standpunt van de KNB?

Antwoord:

Notarissen mogen geen nieuwe zakelijke relatie aangaan met een UBO-registratieplichtige cliënt als die zijn UBO('s) nog niet heeft geregistreerd in het UBO-register. Het ontbreken van de UBO-registratie vormt hiervoor dan een belemmering. In het geval dat een UBO's nog niet geregistreerd zijn kan de notarissen die registratie verzorgen en vervolgens zijn diensten aan deze cliënt verlenen.

5. UBO

Vraag:

Vorige week is op Notarisnet een bericht gepubliceerd met de titel 'UBO-verklaringen en organogrammen: geef en teken ze niet zomaar af'. Vergelijkbare oproepen hebben eerder op Notarisnet gestaan.

Ondertussen krijgen wij bijna dagelijks verzoeken van cliënten om dergelijke UBO- verklaringen af te geven omdat de bank alleen een rekening wil openen (of open houden) na ontvangst van een notariële UBO-verklaring.

Vraag: is het mogelijk om dit onderwerp op de agenda te zetten voor het centraal overleg tussen de KNB en de banken? Zodat de KNB kan aangeven dat notarissen niets over UBO's mogen verklaren, en of banken daar in hun communicatie met cliënten rekening mee kunnen houden.

Antwoord:

Dit punt wordt meegenomen in het overleg met de Nederlandse Vereniging van Banken dat gepland wordt.

6. Didam- arrest

Vraag:

Er is een modelbrief inzake Didam- arrest ter beschikking gesteld, deze lijkt erop te wijzen dat je als notaris aangeeft dat je eerder dus in gebreke was om dit niet te vragen. Advies uit de academici lijkt om deze brief vooral niet te gaan rondsturen?

Antwoord:

Het bestuur van de KNB deelt de mening niet dat notarissen de indruk zouden wekken dat ze eerder in gebreke waren door nu naar aanleiding van het Didam-arrest navraag bij de gemeente te doen of de uit het Didam-arrest volgende procedure is gevolgd. Eerder was het notariaat er immers niet mee bekend dat een dergelijke procedure gevolgd zou moeten worden. De KNB heeft navraag gedaan bij de Ring Gelderland naar de academicus die dit advies lijkt te geven. Deze heeft hierop het volgende aangegeven:

"Ik heb zeker niet geadviseerd om de brief niet te gebruiken. Ik heb slechts aangegeven dat deze actie bij mij vragen oproept, temeer omdat het voor mij nog niet duidelijk is wat de rechtsgevolgen zijn wanneer de overheid de DIDAM -normen zou hebben geschonden. Op het moment dat notarissen nu actie gaan ondernemen en daarmee "deals" onder druk kunnen gaan zetten, kan de vraag m.i. gesteld worden of dat juist is nu de consequenties nog niet duidelijk zijn."

7. Pensioenbijdrage

Vraag:

Hoe wordt de verhoging waarnaar wordt verwezen in de notulen van de vorige vergadering van de pensioenbijdrage van 40 tot 75 euro onderbouwd?

Antwoord:

Tijdens de ALV zal hier een toelichting op worden gegeven. De verhoging heeft te maken met hogere kosten voor de pensioenkamer.

Die hogere kosten worden veroorzaakt door de omzetting naar een nieuwe pensioenregeling als gevolg van wijzigingen in het pensioenstelsel.

Daartoe zal meer afstemming in de Pensioenkamer plaatsvinden (meer vergaderingen) en zal er ook meer pensioenadvies worden gevraagd (externe adviseurs).

8. Nabestaandensdesk van de Rabobank

Vraag:

De nabestaandensdesk van de Rabobank gaat enorm traag in op verzoeken om informatie, de bereikbaarheid is nagenoeg nihil (er zij bijv. geen rechtstreekse telefoonnummers), waardoor de afwikkeling van nalatenschappen ernstig vertraagd wordt.

Kan daarover eens gesproken worden met de Rabobank vanuit de KNB?

Antwoord:

Er is een brief in de maak voor de Rabobank waarin aandacht wordt gevraagd voor deze problematiek en waarin meegedacht wordt over concrete oplossingen die het voor het notariaat werkbaar maken.

9. Legaliseren 'op afstand'

Vraag:

Onder omstandigheden zou het legaliseren op afstand (via videobellen, zoals dat in de coronatijd veel is gedaan en waarmee (ook) de klant erg content was) mogelijk moeten blijven. Door op deze manier volmachten te ondertekenen zie de klant en kun je informeren/belehren, waar een collega-notaris bij een legalisatie slechts de handtekening voor echt erkent en verder niets doet. Zou het bestuur de mogelijkheden en voorwaarden willen onderzoeken?

Antwoord:

De noodwet heeft een mogelijkheid gecreëerd voor het legaliseren op afstand in die gevallen dat het vanwege Corona niet mogelijk was om partijen op kantoor te laten komen. De KNB heeft medio 2021 al aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid laten weten bij afschaffing van de noodwet graag te willen meedenken over mogelijkheden om de 'coronawerkwijze' uitgebreider in de reguliere regelgeving op te nemen. Het ministerie heeft aangegeven eerst de periode van pandemie af te willen wachten om daarna in gesprek te gaan over aanpassingen van de regelgeving naar aanleiding van de lessons learned als gevolg van de pandemie. Dit punt staat dus op de (toekomstige) agenda met het ministerie en zal besproken worden in het eerst volgende overleg met het ministerie.

10. Negatieve rente

Vraag:

Het blijkt dat goede doelen met de banken wél afspraken kunnen maken over wel of niet te betalen negatieve rente. Het blijft moeilijk te verkroppen dat over de derdengelden rente moet worden betaald en het verzoek is, indachtig de afspraken die er blijkbaar wel te maken zijn, dit opnieuw aan te kaarten

Antwoord:

Dit punt wordt meegenomen in het overleg met de Nederlandse Vereniging van Banken dat gepland wordt.

11. Overdrachtsbelasting

Vraag:

Is het voldoende dat de notaris zich ervan vergewist dat de aanvraag voor BSN/RSIN is gedaan voor het passeren van de akte in samenhang met de toezegging van de verkrijger dat hij zelf zorg zal dragen voor de aanlevering van BSN/RSIN (zodra bekend) bij de fiscus of wordt van de notaris een actievere rol verwacht in die zin dat de notaris ook daadwerkelijk moet controleren of verkrijger inderdaad de aanlevering van dit nummer bij de fiscus heeft voltooid (of is het veiliger indien de notaris afspreekt met de verkrijger dat de notaris altijd

zelf voor het einde van de termijn van 2 maanden voor de aanlevering van BSN/RSIN zal zorgdragen?). Hoe ver reikt de zorgplicht van de notaris?

Antwoord:

Het is voldoende dat de notaris zich ervan vergewist dat de aanvraag voor een BSN of RSIN is gedaan voor het tijdstip van het passeren van de akte. De Belastingdienst gaat er ook vanuit dat de notaris navraagt of de verkrijger inderdaad de aanvraag heeft gedaan. Van de notaris wordt niet verwacht dat hij of zij controleert of de verkrijger daadwerkelijk binnen twee maanden na het passeren van de akte het BSN of RSIN heeft aangeleverd bij de Belastingdienst. Daar ziet de Belastingdienst op toe. De notaris kan de aanlevering desgewenst wel voor de verkrijger verzorgen.

12. Beneficiaire aanvaarding

Vraag:

Er zijn klachten over de termijn die de rechtbank(en) nodig hebben voor het vertrekken van akten van beneficiaire aanvaarding/verwerping. Soms duurt dit 6 weken, waardoor de afhandeling van de nalatenschap wordt vertraagd. Het verzoek is om bij de Raad voor de Rechtspraak aan te stippen dat vlotte verstrekking van akten van beneficiaire aanvaarding etc. belangrijk zijn voor vlotte afhandeling nalatenschappen.

Antwoord:

De Raad voor de Rechtspraak heeft kenbaar gemaakt dat de doorlooptijd per rechtbank kan verschillen als gevolg van de werkdruk. De rechtspraak is zich er bewust van dat een vlotte verstrekking van dit soort akten van belang is voor de vlotte afhandeling van nalatenschappen.